
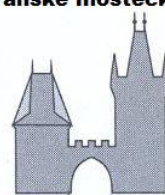

SOCHY A SOUSOŠÍ

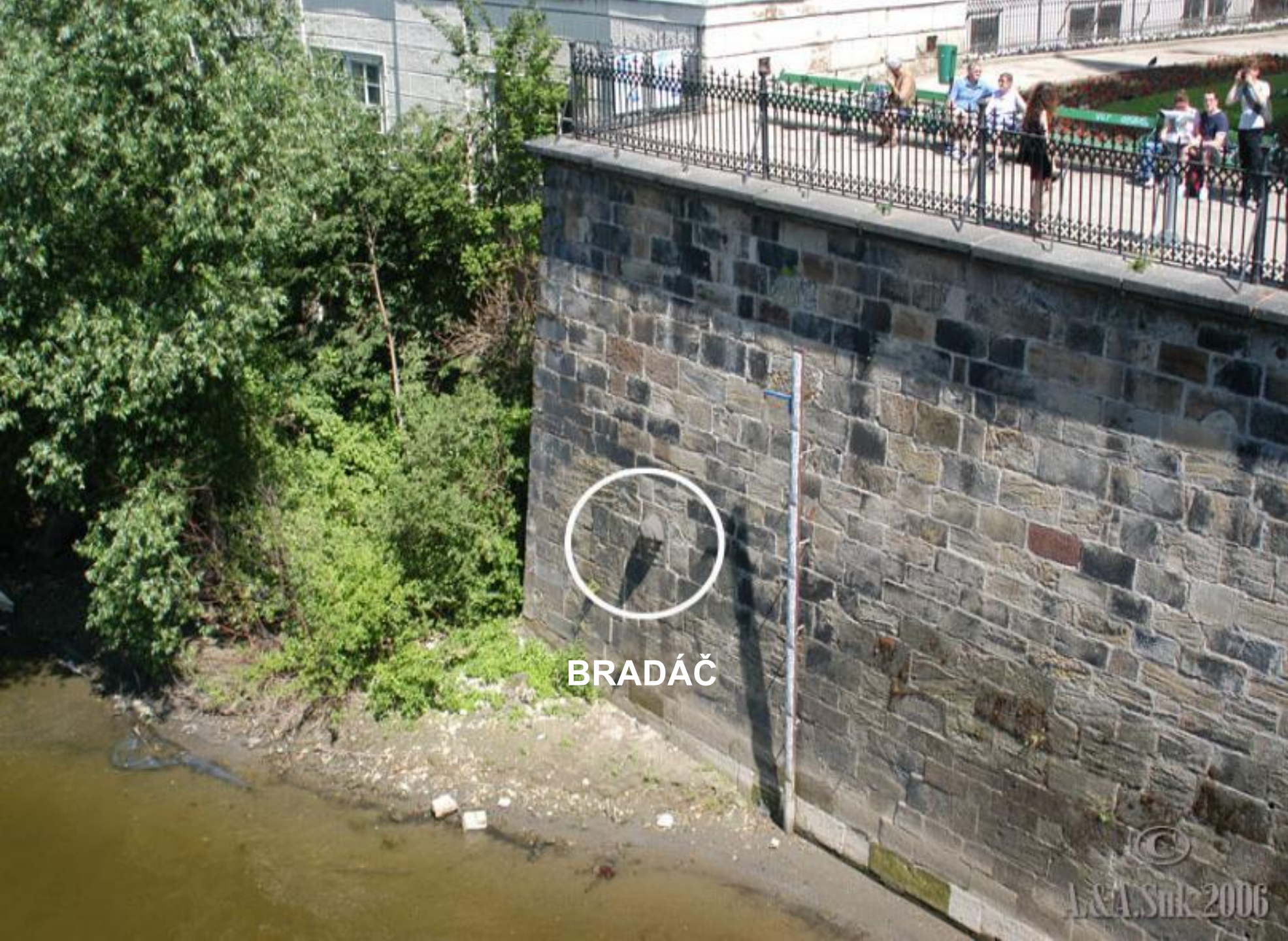

Po obou stranách mostu byly postupně instalovány sochy a sousoší. Ty pocházely z dílen předních sochařských mistrů té doby, jako byl například Matyáš Bernard Braun, Jan Brokoff nebo Ferdinand Maxmilián Brokoff. Celkem při neopakovatelné procházce po Karlově mostě potkáme jednatřicet sochařských klenotů. Kromě jediné sochy z mramoru (sv. Filip Benicius) a dvou z bronzu (sv. Jan Nepomucký a Kalvárie) jsou všechny ostatní z českého pískovce.

	sv. Václav	29 ●	● 30	sv. Salvátor, Kosma a Damián
sv. Jan z Mathy, Felix z Valois a poustevník Ivan		27 ●	● 28	sv. Vít
	sv. Vojtěch	25 ●	● 26	sv. Filip Benicius
	sv. Luitgarda	23 ●	● 24	sv. Kajetán
	sv. Mikuláš Toletinský	21 ●	● 22	sv. Augustin
Bruncvík	sv. Vincenc Ferrarský a sv. Prokop	19 ●	● 20	sv. Juda Tadeáš
	sv. František Serafinský	17 ●	● 18	sv. Antonín Paduánský
	sv. Ludmila s Václavem	15 ●	● 16	sv. Jan Nepomucký
	sv. František Borgiáš	13 ●	● 14	sv. Norbert, Václav a Zikmund
	sv. Kryštof	11 ●	● 12	sv. Jan Křtitel
	sv. František Xaverský	9 ●	● 10	sv. Cyril a Metoděj
	sv. Josef s Ježíškem	7 ●	● 8	sv. Anna
	Pieta	5 ●	● 6	Kalvárie (sv. Kříž)
	sv. Barbora, Markéta a Alžběta	3 ●	● 4	Madona, sv. Dominik a Tomáš Akvinský
	sv. Ivo	1 ●	● 2	Madona s Ježíškem a sv. Bernard

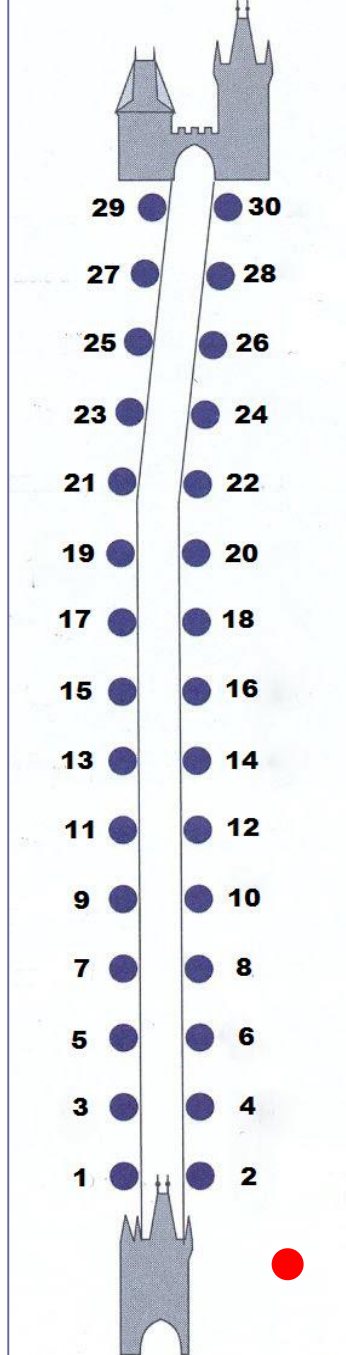

BRADÁČ

©
A&A.Stirk 2006

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

BRADÁČ

Při staroměstském břehu lze na boku mostu spatřit vytesanou podobiznu muže zvanou Bradáč. Podle staré tradice nese podobu stavitele bývalého Juditina mostu. Patří k našim nejstarším veřejným vodoměrným plastikám.

Původně byl Bradáč umístěn na třetí klenbě Juditina mostu na staroměstské straně. Při zaklenutí ramene byl vyňat a zazděn do nábrežní zdi mezi Karlovým mostem a křižovnickým klášteřem do téže výšky.

Plastika Bradáče byla prvním staročeským vodoznakem. Vědělo se, kam až voda v městě dosáhne, když vystoupí k bradě, nosu nebo jeho uším.

Nad staroměstským náhonem a jej oddělujícím ostrovem

1. sv. Ivo

Ivo Hélory žil v letech 1253-1303 v Kermantinu, Francie, byl to kněz a právník. Zastával se utiskovaných a nespravedlivě souzených chudých. Jako farář vyučoval i děti. Podle jeho příkladu byla založena Ivova bratrstva, která se starají o právní ochranu chudých.

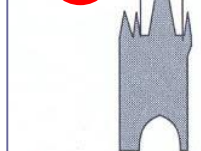
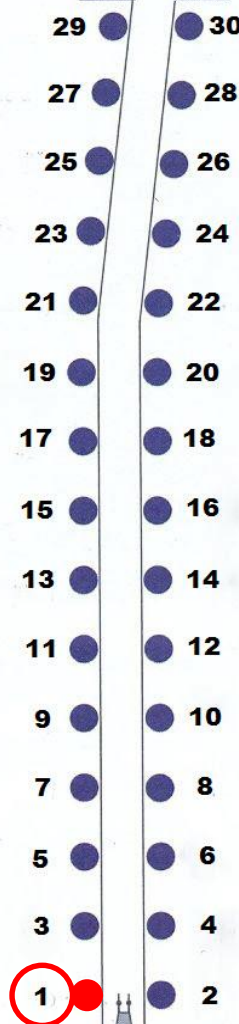
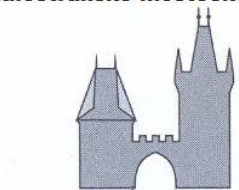
Na sousoší nalevo je spravedlnost s mečem a se zavázaným očima.
Napravo je chudá vdova s dětmi a stařec, jimž pomohl u soudu.

Patron: soudců, advokátů, notářů, farářů, sirotků a opuštěných dětí

Matyáš Bernard Braun, roku 1711

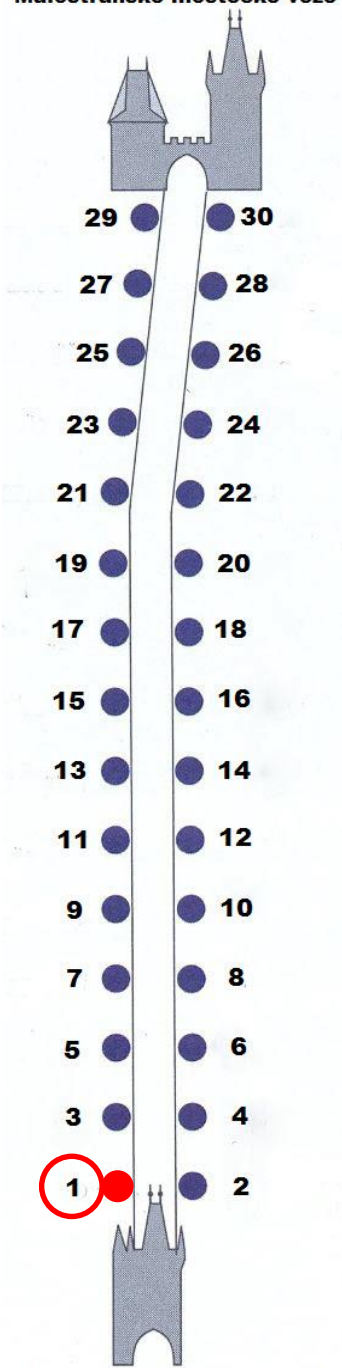
kopie F. Hergesel ml., roku 1908

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

1. Sousoší sv. Iva

SPRAVEDLNOST

sv. IVO

**STAŘEC A VDOVA
S DĚTMI**

2. Madona s Ježíškem a sv. Bernard

1091-1153, Francie. Sv. Bernard z Clairvaux zavedl do řádu cisterciáků „bílých mnichů“ skromný a obětavý způsob života a založil mnoho nových klášterů. Velmi ctil Pannu Marii.

Vedle sochy P. Marie s Jezulátkem leží kříž, podpíraný andělíčky, a rouška s obrazem zmučené tváře Krista s trnovou korunou. Bílou roušku podala Ježíši Kristu dle legendy Veronika, aby si otřel stékající krev a pot, když nesl na ramenou kříž.

Prohlédnout si můžete kromě Panny Marie s Jezulátkem také svatého Bernarda, který k ní vzhlíží. Před sebou má anděla, který drží pokrývku hlavy.

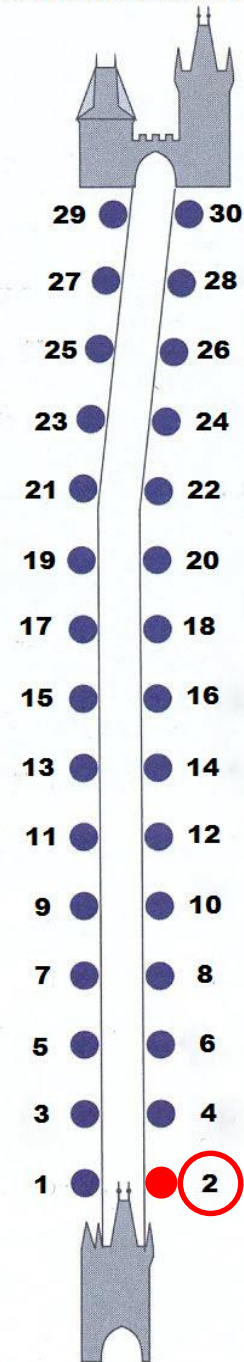
V pravé části podstavce je vytesán nápis: **Kristu, Marii a Svatému otci Bernardovi postavil léta Páně 1709 bratr Benedikt, opat oseckého kláštera.**

Patron: včelařů, voskařů, cisterciáckého řádu

Matěj Václav Jäckel , roku 1709

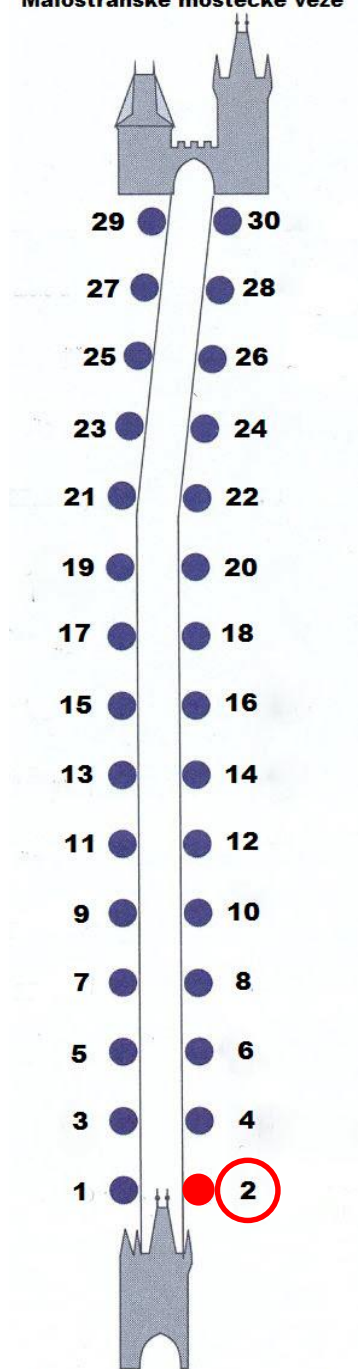
kopie Vajchr, Vitvarovi, Hlavatý, Viškovská-Altmanová, Wolf, roku 1978 – 79

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

2. Madona s Ježíškem a sv. Bernard

**PANNA MARIA
S JEZULÁTKEM**

**PANNA MARIA
S JEZULÁTKEM**

sv. BERNARD

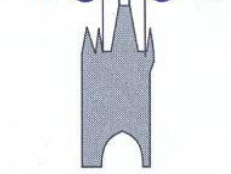
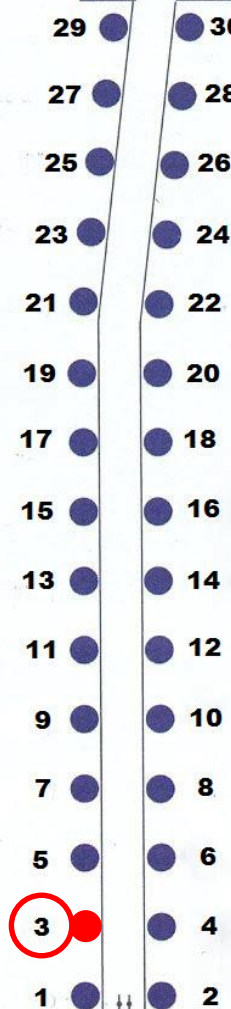
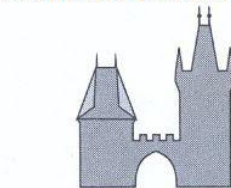
3. sv. Barbora, sv. Markéta a sv. Alžběta

Na sousoší tři světic si kromě dokonalé kamenické práce můžete všimnout nápisu:

ORATE PRO NOBIS NVNC ET IN HORA MORTIS,

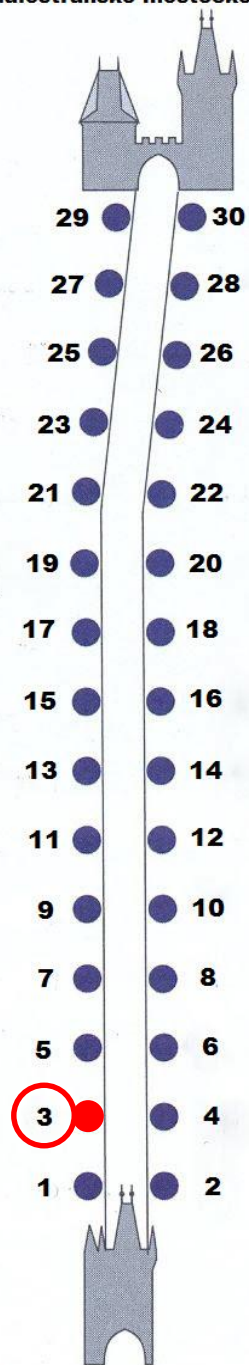
Modlete se za nás i v hodině smrti.

Jan Brokoff, Ferdinand Maxmilián Brokoff, Josef Michal Brokoff, roku 1707

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

3. sv. Barbora, sv. Markéta, sv. Alžběta

sv. MARKÉTA

(vlevo)

Sv. Markéta (Margareta, Marina) vlevo +284 (305) v Antiochii, dnes jižní Turecko u Sýrie, panna. Podle legendy byla dcerou pohanského kněze a vychována u své kojné, tajné křesťanky. Když se otec dověděl, že jeho dcera věří v ukřižovaného Krista, a nechtěla znovu obětovat bohům, nechal ji pracovat jako otrokyni. Pro její krásu si ji chtěl vzít za ženu vládce města. Markéta se však odmítla vzdát své víry, proto ji nechal mučit a pak stít.

Podle legendy se u ní v žaláři objevil drak, a ona ho zahnila znamením kříže. Na sousoší je jako něžná štíhlá dívka s křížem v ruce a u jejích nohou se svíjí plaz s netopýřími křídly.

Patronka: těhotných žen, kojných, rodiček, proti neplodnosti, umírajících lidí, nemoci ledvin, rolníků, emigrantů...
Patří mezi 14 pomocníků v nouzi.

sv. BARBORA

(uprostřed)

Narodila se roku 306 v Nikomedii, dnes Izmit v Turecku.

Podle legendy to byla krásná, vzdělaná a přemýšlivá dívka. Přes zákaz otce tajně hovořila s křesťany, kteří byli tehdy pronásledováni a byla pokřtěna.

Její otec, bohatý kupec, nechal postavit věž, a do ní Barboru zavřel, aby ji uchránil před nápadníky a křesťany. Když se přiznala, že je křesťankou, chtěl ji nechat zbít, ale otevřela se skála a v její trhlině se Barbora ukryla.

Později byla mučena a nakonec ji vlastní otec sťal mečem.

Patronka: věží, horníků, dělostřelců, matematiků, architektů, kameníků, zedníků, kovářů, tesařů, zajatců, hasičů..., je ochránkyní při morových epidemiích a rizikových povoláních ...

sv. ALŽBĚTA

(vpravo)

Sv. Alžběta Duryňská (Uherská) se narodila roku 1207-1231, v Marburgu, Německo. Byla dcerou uherského krále (a sestřenicí sv. Anežky České) a vdala se za německého šlechtice. Podle příkladu sv. Františka z Assisi žila prostě, každý den chodila z hradu mezi chudé a pomáhala jim. Příbuzní jejího manžela jí to zazlívali. Proto po jeho smrti, to jí bylo 20 let, musela opustit hrad i své tři malé děti.

Založila nemocnici pro nejchudší a sama o ně pečovala.

Patronka: vdov a sirotků, nevinně pronásledovaných, všech trpících nouzí a nemocných, ochraňuje nemocnice, zdravotní sestry, umírající děti či bezdomovce...

4. Madona, sv. Dominik, sv. Tomáš Akvinský

Sousoší znázorňuje korunovanou Madonu s Ježíškem stojící na měsíci (Imaculata), dominikánský pes Páně (lat. v množ. čísle Domini Canes) s pochodní a zeměkoulí (pravou vírou osvětili svět). Dominik původně od Marie přebíral růženec, který měl zavést mezi věřící.

Tomáš Akvinský se svým atributem úlu ukazuje knihu s latinským nápisem Dobře jsi napsal (Marie schvaluje jeho spisy).

Na podstavci celého sousoší je vytesán nápis:

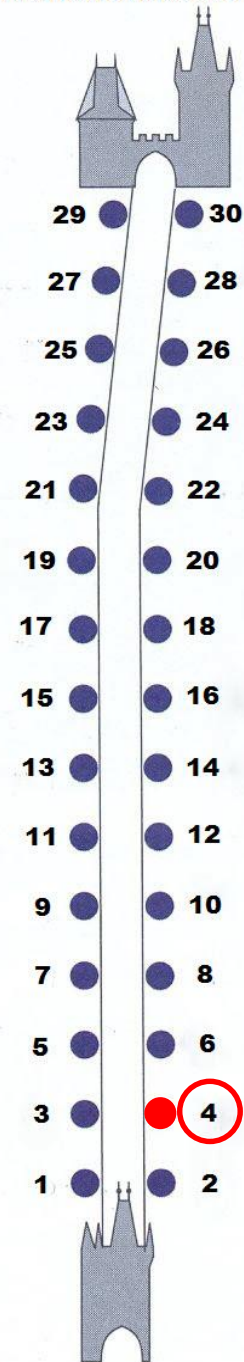
MEMOR ESTO CONGREGATIONIS
TVAM QVAM POSSEDISTI AB INITIO.

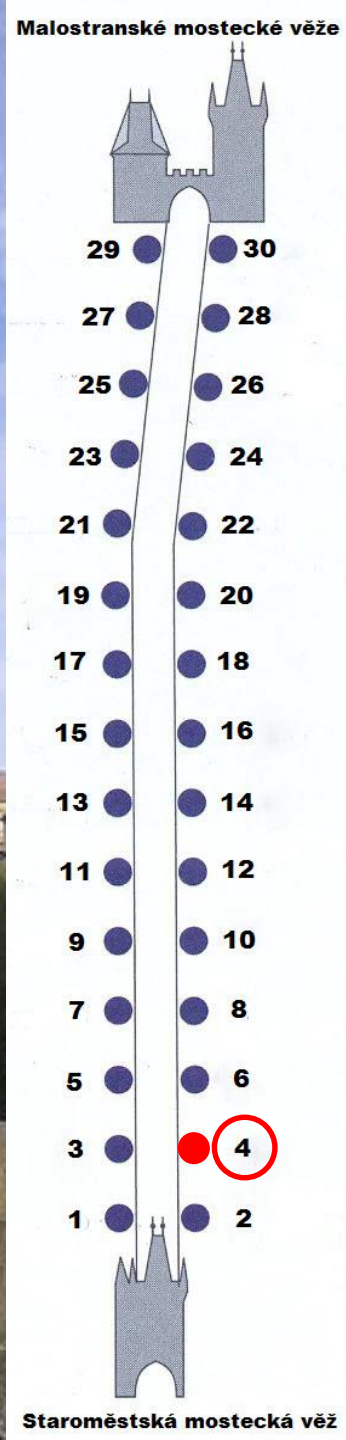
Buď pamětliva své kongregace, která ti od počátku náleží.

Matěj Václav Jäckel , roku 1708

kopie Bartůněk a Hanzl, roku 1958 – 61

originál v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

4. Madona, sv. Dominik, sv. Tomáš Akvinský

sv. DOMINIK

(vlevo)

Sv. Dominik pochází ze Španělska, 1170-1221, založil řád kazatelů, dominikánů.

Ti chodili po různých zemích a srozumitelně vysvětlovali křesťanskou víru. Byli vzdělaní a nebáli se diskutovat s lidmi, kteří měli jiné názory.

Patron: krejčích, astronomů nebo vědců

sv. TOMÁŠ AKVINSKÝ

(vpravo)

Sv. Tomáš Akvinský pochází z jižní Itálie, 1225-1274, také dominikán, byl významným učitelem teologie (nauka o Bohu).

Jeho učení o křesťanské víře - tomismus - je dodnes základem katolické víry a evropské filosofie..

Patron: dominikánů, teologů, katolických vysokých škol a studentů a ochráncem proti nepohodě

Nad staroměstskou částí vltavského toku

5. Pieta

Pod křížem Panna Maria plná bolesti držící na klíně Ježíšovo tělo, které sňali z kříže. Napravo Marie Magdaléna, líbající mu ruku. Té se, jako první z lidí, Ježíš Kristus zjevil po svém zmrtvýchvstání. Uprostřed stojí sv. Jan Evangelista, nejmladší z apoštolů.

Na místě současného sousoší Piety stávala již v patnáctém století Boží muka - sloup s kapličkou nahoře. Ta byla v roce 1695 nahrazena Pietou se dvěma anděly od Jana Brokoffa, ale bohužel byla v roce 1848 poničena střelbou.

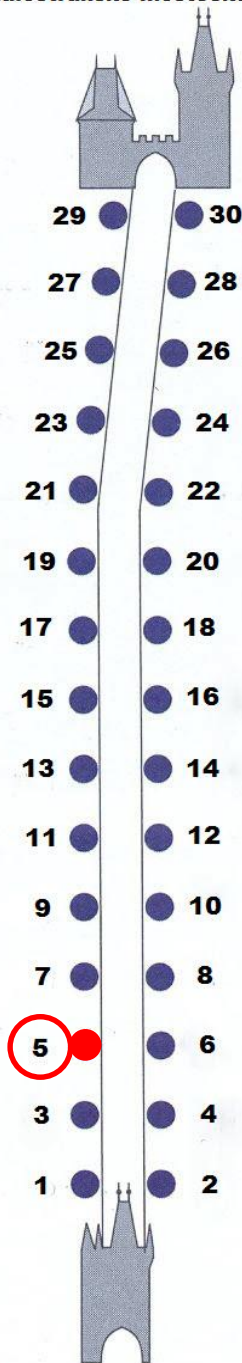
V roce 1859 byla tato socha přemístěna na nádvoří nedaleké nemocnice Pod Petřínem.

Na prázdné místo byla téhož roku nainstalována Pieta stávající. Na podstavci sousoší je vytesán nápis

O VOS OMNES, QUI TRANSITIS PER VIAM, ATTENDITE ET VIDETE SI EST DOLOR MEUS

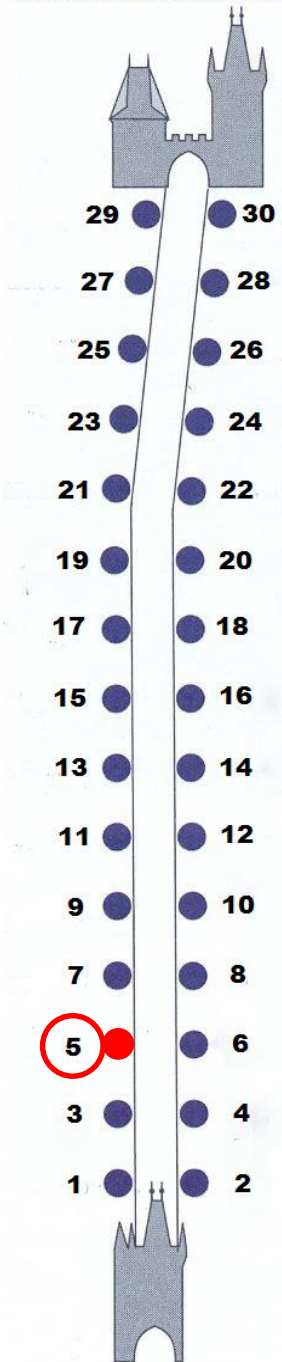
Ó vy všichni, kteří tudy kráčíte, postůjte a vizte, je-li taková bolest jako bolest má.

Emanuel Max, roku 1859

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

5. Pietà

POHLED SHORA

JEŽÍŠ, PANNA MARIA, JAN EVANGELISTA, MÁŘÍ MAGDALÉNA

6. sv. Kříž s Kalvárií

Kříž zde stál již od r. 1361, za doby Karla IV., a několikrát byl obnoven. Nynější kříž je bronzový a byl odlit r. 1629 v Drážďanech.

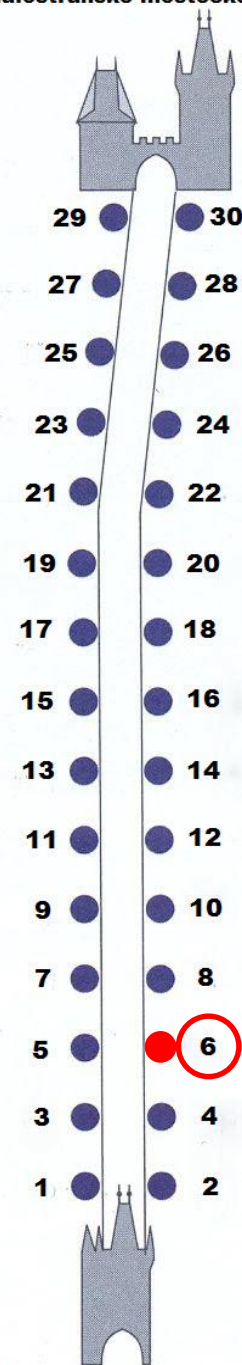
Po stranách kříže s ukřižovaným Ježíšem stojí Panna Maria a apoštol Jan Evangelista, který se o matku Ježíše Krista po jeho smrti staral. Maxovy sochy jsou z pískovce a opakují postavy Marie a Jana z jeho o dva roky staršího protějšího sousoší Piety. Nahrazují původní, nedochované olověné sochy.

Nynější Kristus na kříži je nejstarší dochovaná socha na mostě.

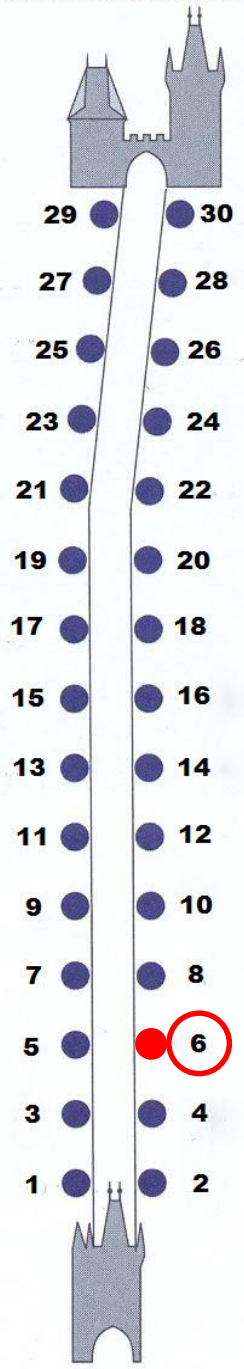
Kamenný pahorek pod křížem má tvar lebky a symbolizuje Golgotu, vrch u Jeruzaléma, na kterém byl Ježíš ukřižován.

W. E. Brohn, roku 1629 (Ježíš na kříži)

Emanuel Max, roku 1861 (Panna Maria a Jan Evangelista)

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

6. sv. Kříž s Kalvárií

PANNA MARIA

JAN EVANGELISTA

ZAJÍMAVOST SOUSOŠÍ

Všimněte si hebrejského nápisu kolem kříže. Dle písemných pramenů se kolemjdoucí Žid Eliáš Bockoffen kříži posmíval, a proto mu byla uložena pokuta, za kterou byl vytvořen hebrejský nápis kolem kříže. Nápis říká: Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů.

Tuto událost si můžete přečíst na bronzové tabulce docela vpravo:

**TROGNÁSOBNĚ SVATÝ, SVATÝ,
SVATÝ, KE CTI UKŘJZOVANÉHO
Z POKUTY PROTI SVATÉMU
KŘJŽI ROUHAGICÍHO SE ŽIDA
OD SLAWNÉHO KRÁLOVSKÉHO
TRUBUNALU APPELLATIONUM
ZALOŽENÉ LÉTA PÁNIE 1696
DNE 14. ZÁŘÍ**

Žid Eliáš Bockoffen však byl odsouzen nespravedlivě a nápis v hebrejštině byl zvolen na potupu Židovstva, jak informují nápisy v češtině, angličtině a hebrejštině na zábradlí vpravo, slavnostně zde v roce 2000 odhalené jako symbol usmíření mezi náboženstvími.

7. sv. Josef s Ježíšem

Sv. Josef, z rodu krále Davida, žil v 1. století v Judeji, dnes Izrael. Byl tesařem, a s Marií a Ježíšem, jehož byl pěstounem, žili později v Nazaretě. Ježíš se narodil v Betlémě, kam se museli dostavit na sčítání lidu. Odtud uprchli před králem Herodem, který chtěl Ježíška zabít, do Egypta. Když Herodes zemřel, vrátili se do Nazareta. Tam Ježíš vyrůstal a pracoval se sv. Josefem do dospělosti.

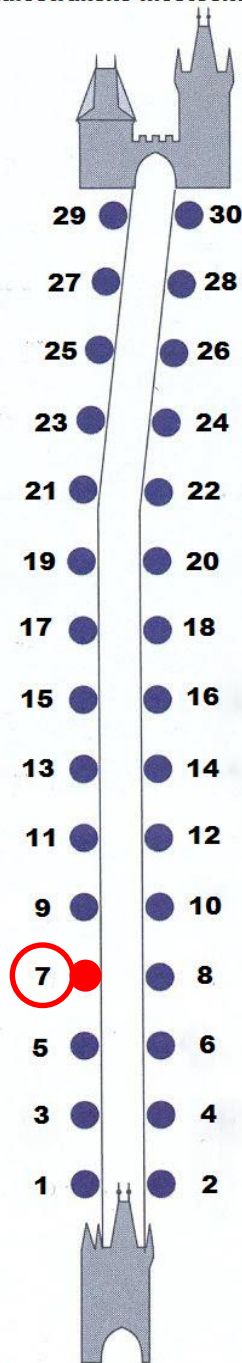
V roce 1706 byla na Karlův most dosazena socha svatého Josefa, od autora Jana Brokoffa. Ta byla však v důsledku revolučních bojů na mostě v roce 1848 poničena.

Roku 1854 sochu nahradilo podobné dílo, tentokrát od autora Josefa Maxe. Současné umělecké dílo znárodňuje adoptivního otce Ježíše, svatého Josefa, který drží lilii a jednu nohu má na trámu (byl tesařem), chlapecký Ježíš levou rukou drží svitek, pravou žehná. Původní socha byla poničena střelbou v roce 1848.

Patron: dělníků, řemeslníků, zvláště tesařů, křesťanských rodin, dětí, mládeže a sirotků, vychovatelů, vyhnanců, přímluvce v zoufalých situacích, při bytové nouzi, je patronem umírajících

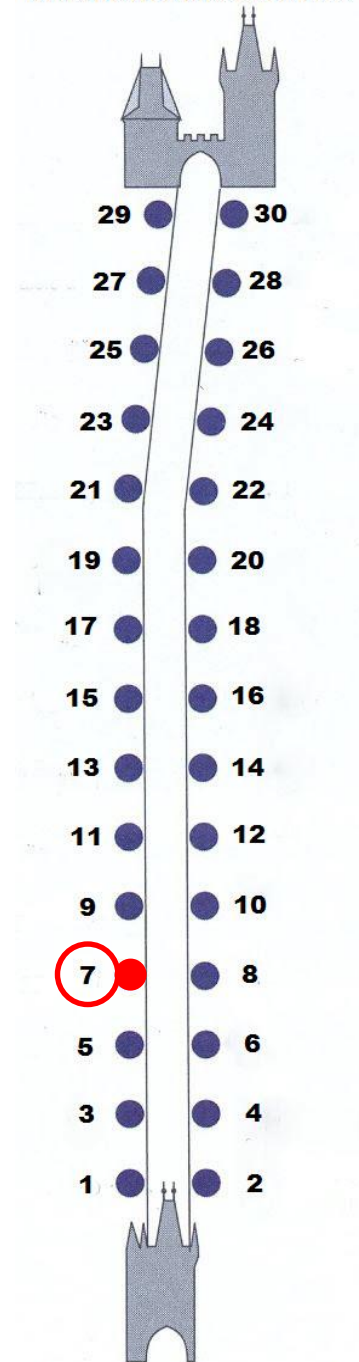
Josef Max, roku 1854

původní socha od Jana Brokoffa z roku 1706 v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

7. sv. Josef s Ježíšem

Sv. JOSEF

MALÝ JEŽÍŠ

8. sv. Anna

Sv. Anna a Jáchym dlouho očekávali dítě a podle legendy byli již staří, když se jim Marie narodila. Málokdo ví, že podle evangelií byla svatá Anna matkou Panny Marie, a tím i pramáti Ježíška.

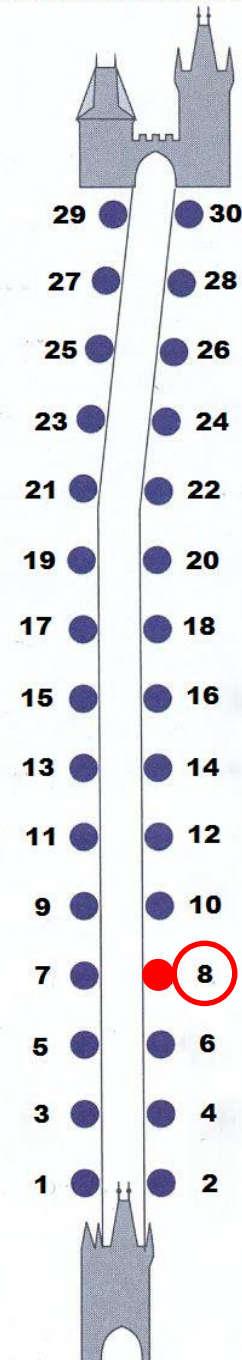
Matka Panny Marie je zobrazena jako „samotřetí“ (o těhotné ženě se říká, že je „samodruhá“). Na ruce chová svého vnuka Ježíška a druhou rukou objímá stojící Marii, která gestem tří prstů natahuje k Ježíškovi ruku s růžemi. Postoj i výraz vystihuje jejich něžný a láskyplný vztah.

Patronka: sv. Anna je patronkou těhotných žen, matek a šťastných manželství, při porodu, hospodyň, dělnic, domácích zaměstnanců, čeledínů, různých řemeslníků - mlynářů, provazníků, horníků, kramářů a lodníků, a při bouřce

Matěj Václav Jäckel , roku 1707

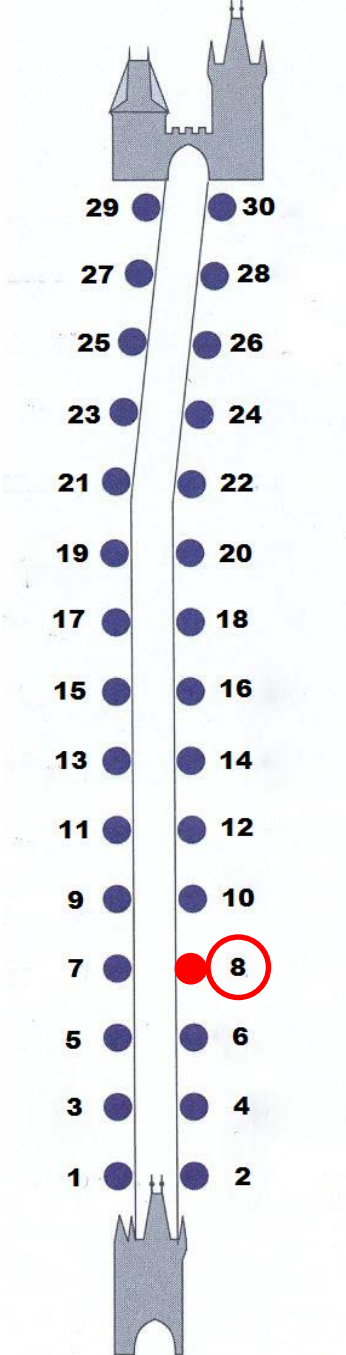
kopie Vojtěch Adamec a Martin Pokorný, 1999

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

8. sv. Anna

sv. ANNA SAMOTŘETÍ S MARIÍ A JEŽÍŠKEM

9. sv. František Xaverský

nar. 1506 ve Španělsku, +1552, kázal o Božím království v Indii a na Dálném východě. Je spolu s Ignácem z Loyoly nejvýznačnějším představitelem jezuitů.

Velké sousoší, jedno z nejhodnotnějších na mostě. Před sv. Františkem, který v levé ruce ukazuje pozvednutý kříž, klečí člověk, který má být pokřtěn. Po Františkově levici klečí dva chlapci, jeden s knihou a biretem, druhý s mušlí s vodou pro křest. Chlapec s knihou je zřejmě autoportrét třiaadvacetiletého sochaře.

Desku se sv. Františkem drží 4 postavy:

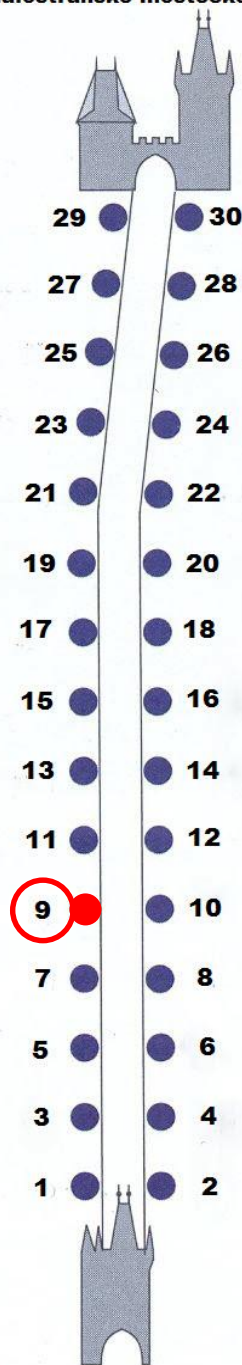
vlevo je Tatar se dvěma meči, za ním Číňan, vpravo je Mouřenín a za ním Ind, představitelé východních národů, mezi nimiž sv. František Xaverský působil.

Postava světce má vysoko zdviženou ruku a lze ji zдалky poznat.

Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1711

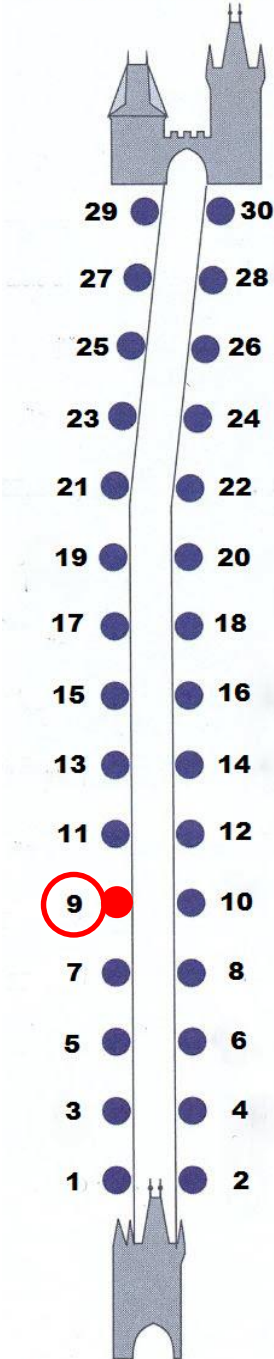
kopie Čeněk Vincenc Vosmík, roku 1913

originál v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

9. sv. František Xaverský

sv. František křtí domorodce

**Ferdinand Maxmilián
Brokoff**

10. sv. Cyril a Metoděj

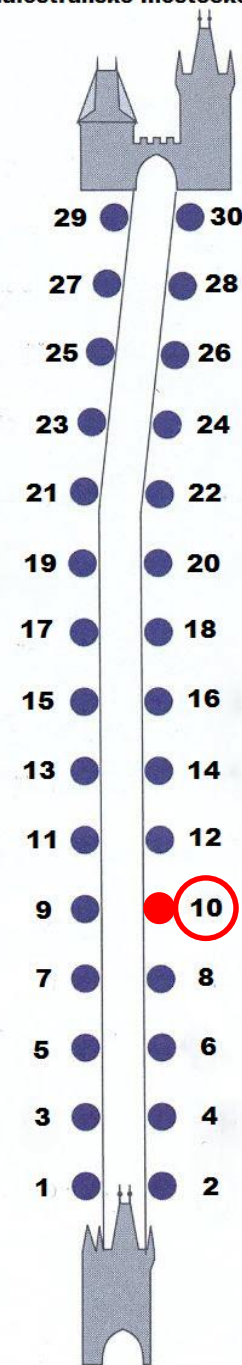
Tento pilíř byl jako jediný při povodni v roce 1890 zcela stržen a jeho dvě sousoší se zřítila do Vltavy. O vyzdvižení trosek obou sousoší začátkem 20. století se zasloužil Čeněk Vosmík.

Původně na tomto místě stávala socha svatého Ignáce z Loyoly stojícího na zeměkouli, obklopeného devíti postavami od F. M. Brokoffa z roku 1711.

Dnes se na místě svého předchůdce nalézají unikátní sousoší sv. Cyrila a Metoděje. Sousoší vytvořil v letech 1928–1938 profesor Karel Dvořák. Toto sousoší je historicky posledním dílem, které bylo na Karlův most nainstalováno. Socha byla na most osazena v den výročí založení Karlovy univerzity v Praze.

Nové sousoší Cyrila a Metoděje bylo objednáno k desátému výročí republiky, za které už nebyla vůle obnovovat pomník zakladatele neoblíbených jezuitů. Byla dána přednost soudobé plastice s národním akcentem.

Karel Dvořák, roku 1928 - 38

Život sv. Cyrila a Metoděje

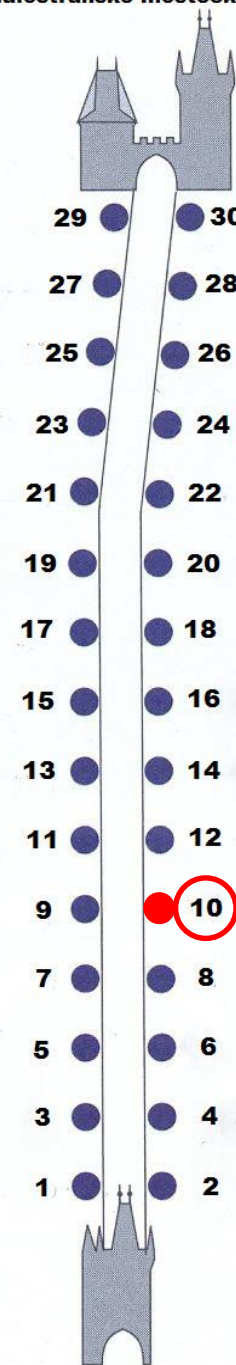
Cyryl a Metoděj byli dva bratři, kteří do naší vlasti přišli až z daleké řecké Soluně. Po příchodu na Velkou Moravu si kladli za cíl své misie šířit náboženství v jazyce, který bude srozumitelný pro co nejširší vrstvu obyvatelstva. Tím jazykem byla staroslověnština. Misionáři dále vytvořili a následně vyučovali nové písmo, hlaholici.

Pro misionáře dal poslat v roce 862 panovník Velké Moravy, kníže Rostislav. Jeho snahou bylo pozvat do vlasti někoho, kdo bude šířit křesťanskou víru v jednoho Boha ve slovanském jazyce. Proto Cyril a Metoděj neváhali a do slovanského jazyka přeložili významné náboženské texty, čímž je zpřístupnili prostému obyvatelstvu. Na Velkou Moravu dorazili bratři v roce 863.

Za svůj život se oba bratři zasloužili o řadu významných skutků. Kromě misie na Velké Moravě podnikli například také cestu do Říma a Cařihradu.

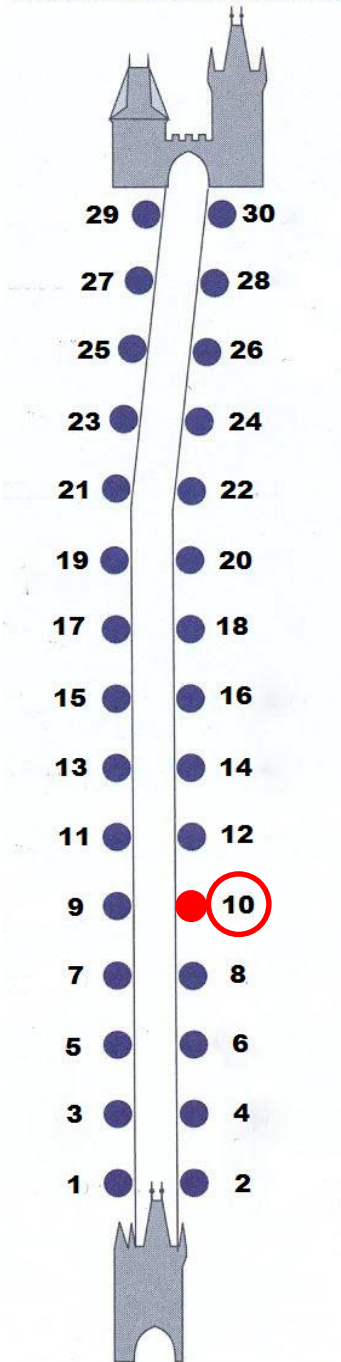
Sv. Cyril (pův. Konstantin), asi 826 - 869, kněz, filosof, před Moravou byl na misiích u Chazarů na Krymu a u Saracénů (v antických pramenech arabský kmen na Sinajském poloostrově, ve středověku tak byli nazýváni všichni muslimové, kteří žili u Středozemního moře). Zemřel v jednom z klášterů v Řecku.

Sv. Metoděj, asi 815 - 885, konal slovanské bohoslužby a učil na území Velké Moravy. Kolem roku 874 pokřtil též českého knížete Bořivoje a Ludmilu.

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

10. sv. Cyril a Metoděj

DÍVKA JAKO SYMBOL NAŠÍ VLASTI

sv. CYRIL A METODĚJ

Metoděj je zobrazen s
kazatelsky
pozvednutou rukou.

Cyril symbolicky přináší
knihu (překlad Písma)
a kostel (nalezl ostatek
sv. Klimenta k
posvěcení chrámu),
níže postavy
velkomoravského lidu.

Nad malostranskou částí Vltavy

11. sv. Kryštof

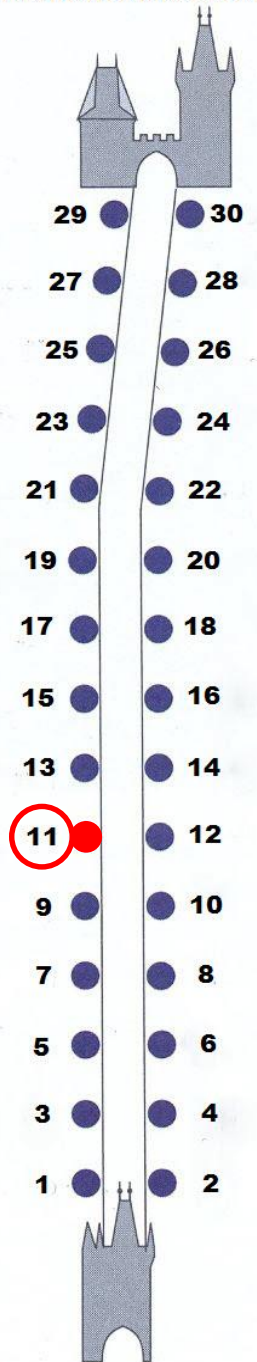
Žil ve 3. století v dnešním Turecku. Podle legendy byl obrovité postavy a přenášel lidi přes prudkou řeku. Jednou nesl i malé dítě, Ježíška, který byl stále těžší, takže jej přenesl jen s námahou. Ježíš se mu dal poznat a určil mu jméno Christoforus. Kryštof byl umučen při pronásledování křesťanů.

Socha na Karlově mostě zobrazuje svatého Kryštofa v nadživotní velikosti, jak nese na ramenou malého Ježíška přes řeku (vlnky u jeho nohou) a v ruce drží hůl.

Socha je usazena na místě, kde v minulosti stávala strážnice mostu. Ta se při povodni 1784 zřítila do Vltavy i s pěti strážníky, z nichž jen jeden si zachránil život zachycením o mostní pilíř. Mramorová nápisová deska informující o události byla přenesena na severní stranu staroměstské mostecké věže.

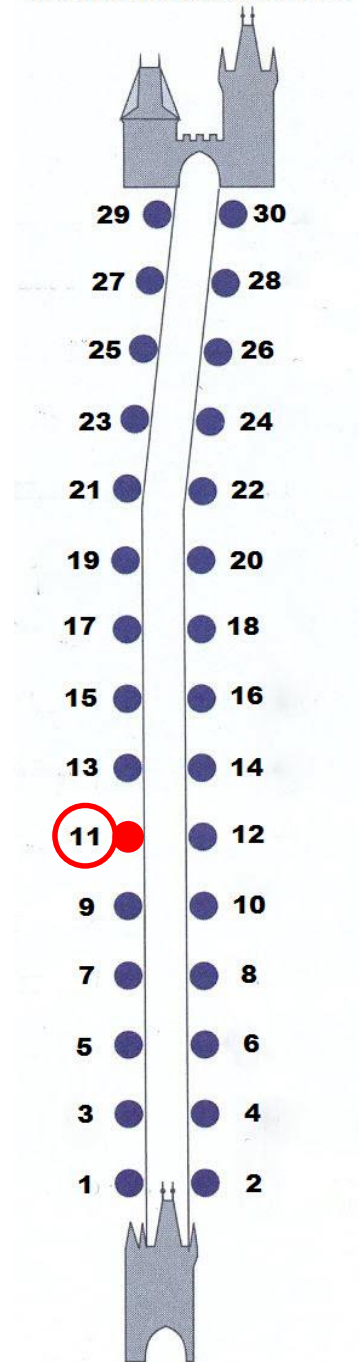
Patron: námořníků, převozníků, lodníků, motoristů a řidičů, plavců a cestovatelů, při bouři, při povodních

Emanuel Max, roku 1857

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

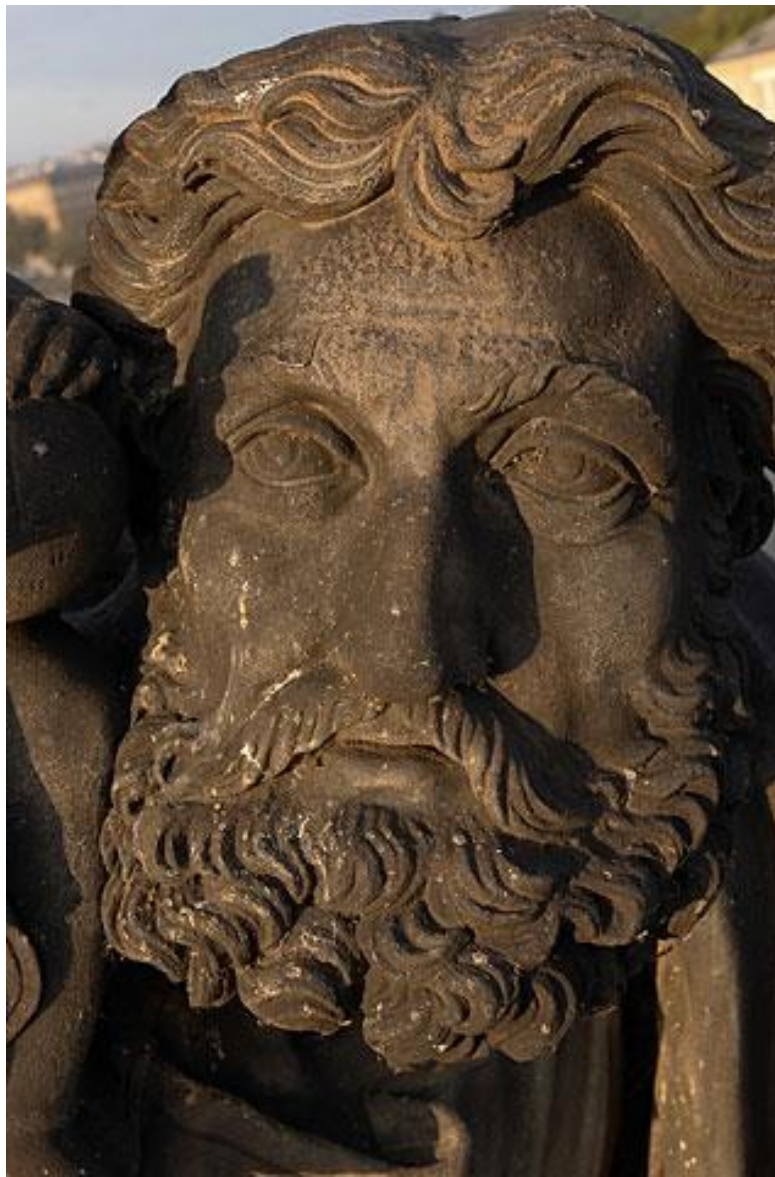

11. sv. Kryštof

**VLNY U NOHOU
sv. KRYŠTOFA**

DETAIL OBLIČEJE

**sv. KRYŠTOF
S JEŽÍŠKEM**

12. sv. Jan Křtitel

Jan Křtitel patří mezi nejvýznamnější postavy křesťanské církve. Kázal v Judeji (nyní Izrael). Byl to právě on, kdo křtil v řece Jordánu své následovníky a pokřtil i samotného Ježíše Krista. Když ho křtil, objevil se nad Ježíšem Duch svatý v podobě holubice a z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný syn, v tobě mám zalíbení.“ Jan Křtitel byl na příkaz krále Heroda v roce 29 sťat..

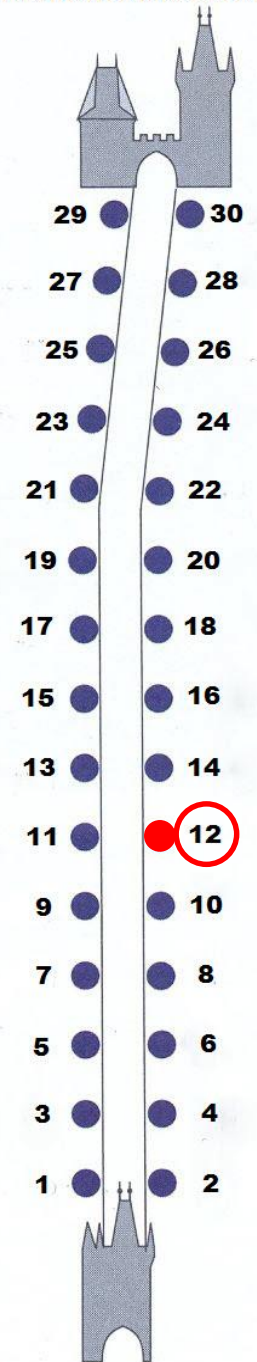
Socha žehnajícího sv. Jana Křtitele, oblečeného do ovčího rouna a pláště, má u levého boku kříž (na pásce stávalo „Agnus Dei“) a mušli pro nabírání křestní vody, připomínající Kristův křest. Na rozdíl od okolních barokních soch působí postava světce, oblečeného do ovčího rouna a pláště, až toporně nehybným dojmem; je vytvořena v romantickém stylu 1. poloviny 19. století nazarénismu, zdůrazňujícím sentimentalitu a uhlazenost linií, které měly zvýšit působivost náboženských motivů.

Původní rozsáhlé sousoší Křest Pána Ježíše od Jana Brokoffa z roku 1706 zobrazovalo Jana, jak křtí Krista, nad nimi se na oblacích vznáší Bůh Otec a sokl byl doprovázen anděli. Bylo poškozeno při revoluci v roce 1848.

Patron: tkalců, krejčích, kožešníků, koželuhů, sedlářů, vinařů, hospodských, bednářů, kominíků, kovářů, tesařů, architektů, zedníků, kameníků, hudebníků, tanečníků a zpěváků

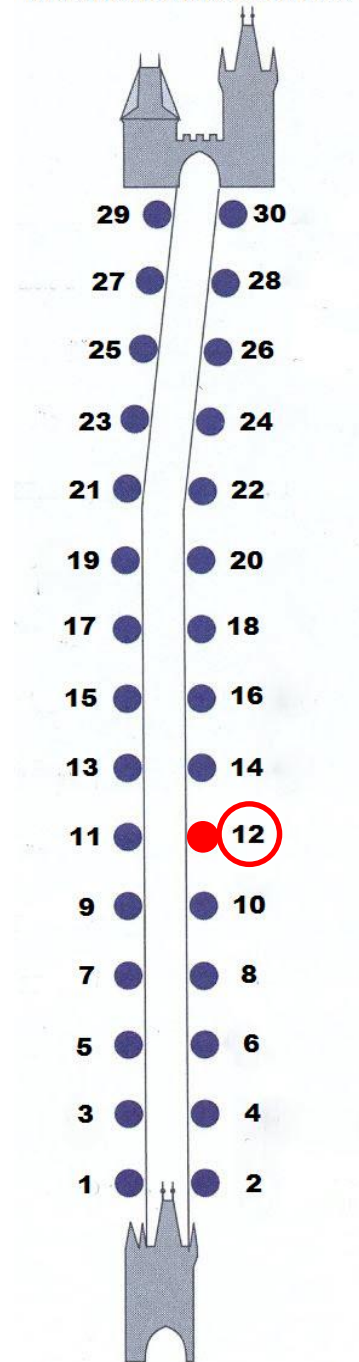
Josef Max, roku 1855

torzo původní sochy od Jana Brokoffa z roku 1706 v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

12. sv. Jan Křtitel

sv. JAN KŘTITEL

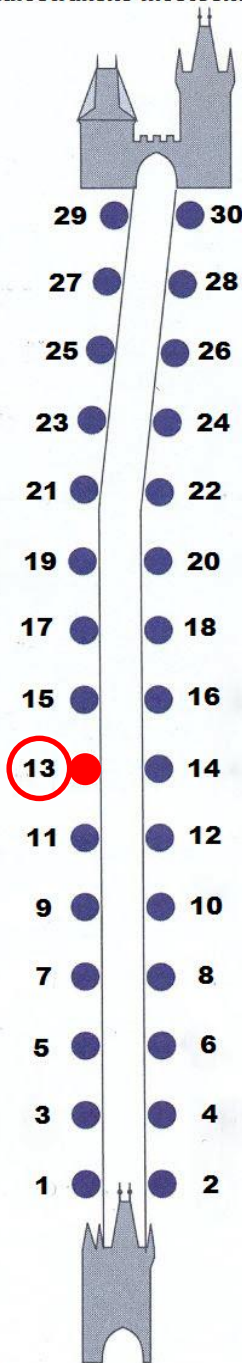
13. sv. František Borgiaš

1510-1572, Španělsko, místodržitel Katalánie. Po smrti své ženy a zajištění svých osmi dětí se, ve svých 40 letech, vzdal všeho majetku a vstoupil do jezuitského řádu. Stal se jejich představeným v Římě. Založil misie v Jižní Americe, kde pak jezuité, kromě hlásání křesťanské víry, pomáhali tamním domorodcům. Chránili je před krutými vojáky z Evropy.

Na podstavci lebka připomíná mrtvé tělo císařovny Isabely, při jehož spatření dospěl k duchovnímu obrácení.

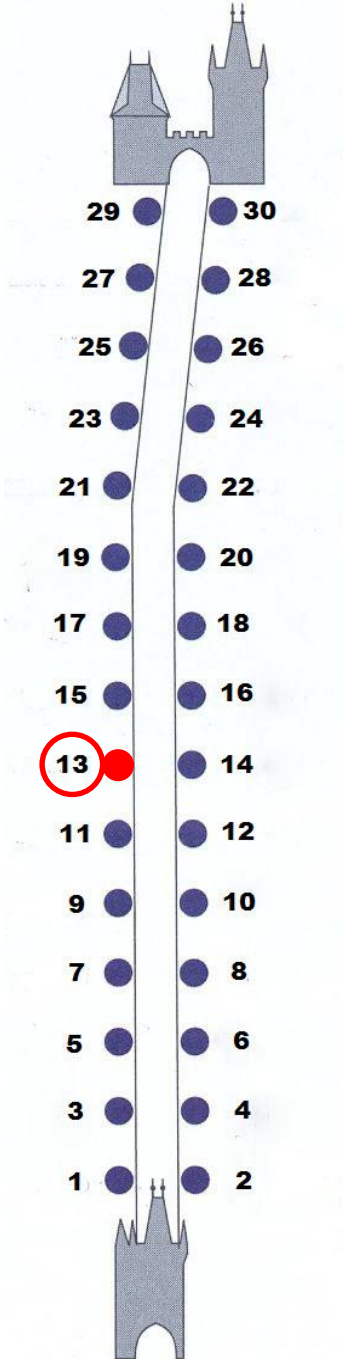
K vzniku sousoší se vztahuje legenda o vytvoření jednoho z andělů, kdy autor našel předlohu pro jeho tvář v jedné dívce. Ta však před dokončením díla zemřela, a autor pokračoval z paměti. Nakonec zjistil, že namísto dívčí tváře, vytvořil tvář svoji. Prý mu v tom pomohl sám sv. František Borgiaš.

Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1710

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

13. sv. František Borgiáš

**SEDÍCÍ ANDĚL
VLEVO**

s reliéfem Panny
Marie s Ježíškem

**STOJÍCÍ ANDĚL
VPRAVO**

s reliéfem
monstrance

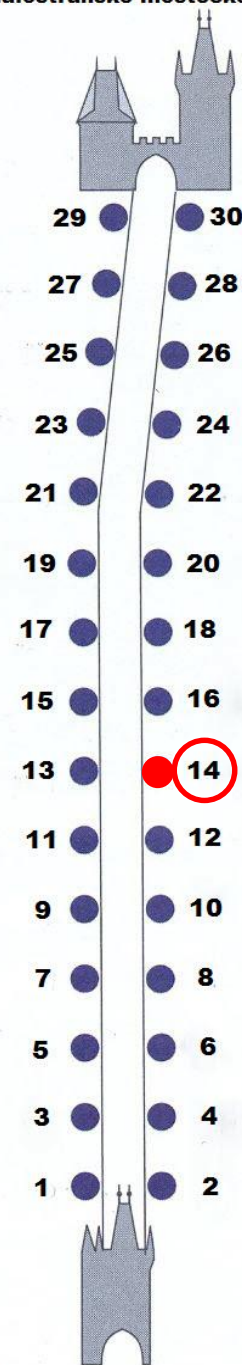

14. sv. Norbert, sv. Václav a sv. Zikmund

Zakladatel premonstrátů sv. Norbert je zobrazen v biskupském oděvu s mitrou, jak pozvedá monstranci. Po stranách zemští patroni kníže Václav s praporem a burgundský král Zikmund s korunou a mečem.

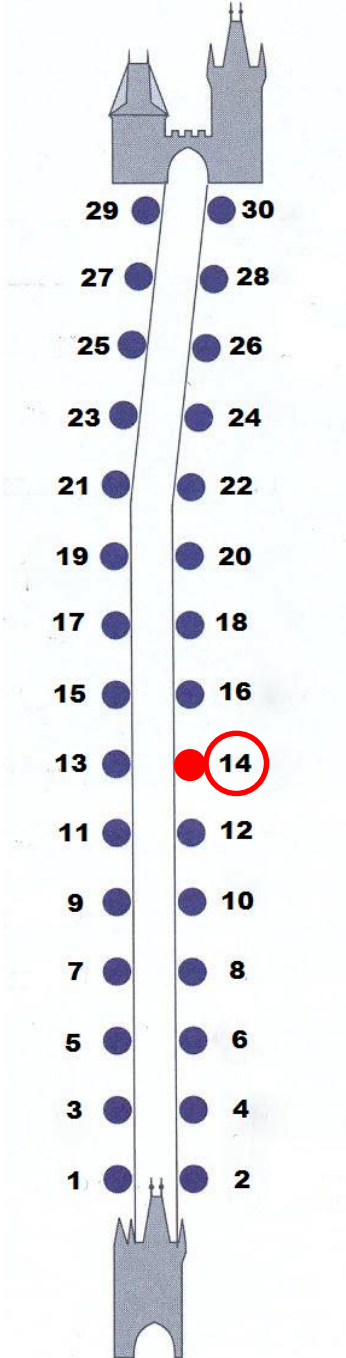
Předtím zde stálo sousoší sv. Norberta mezi bl. Adrianem a Jakubem z r. 1707 z dílny Brokoffů, které bylo r.1757 poškozeno pruským bombardováním, a od r.1765 sousoší se sv. Norberta mezi anděly od Ignáce Františka Platzera, to bylo zničeno v r. 1848 dělostřeleckým bombardováním rakouského generála Windiskrätze.

Josef Max, roku 1853

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

14. sv. Norbert se sv. Václavem a Zikmundem

sv. VÁCLAV

Svatý Václav (asi 907–28. září 935) byl český kníže, je nejslavnější český světec, který je považován za hlavního patrona české země a symbol české státnosti.

Byl vychováván svou babičkou svatou Ludmilou na Budči, kde se vzdělával v Písmu svatém a v písmu psaném ve staroslověnštině na Budči. Jako kníže, po porážce saským králem Jindřichem Ptáčníkem, dokázal zachovat suverenitu českého státu a založil chrám sv. Víta, hlavní kostel knížectví. Byl zavražděn ve Staré Boleslavi, sídle svého bratra Boleslava, který díky tomu převzal vládu.

Po smrti začal být Václav uctíván jako svatý pro svou zbožnost (vlastnoruční pěstování vína a obilí pro svaté přijímání, péči o chudé, otroky a vězně, stavění kostelů, kácení šibenic a model ap.) a posmrtné zázraky. Později se stal symbolem českého státu, např. v Kodexu vyšehradském, na mincích nebo na Myslbekově pomníku.

28. září, den výročí úmrtí knížete sv. Václava, je slaven jako Den české státnosti.

Patron: českých zemí

sv. NORBERT

Sv. Norbert, uprostřed, 1082-1134, Německo, založil přísný premonstrátský řád. Jeho členové, kněží, žili na farách, aby byli blíž lidem. Později se stal biskupem v Magdeburku.

Tamní kostel od r.1597 patřil luteránům, kteří neuctívají svaté, proto byly ostatky sv. Norberta převezeny do Prahy na Strahov a stal se naším zemským patronem.

Patron: českých zemí, dále je ochráncem nastávajících matek a přímluvcem za bezdětná manželství

sv. ZIKMUND

Sv. Zikmund Burgundský, vpravo, + 524, Francie, byl zbožný a dobrotivý král ve své zemi, v Burgundsku (dnes území na jihu Francie u hranic s Itálií). Část jeho ostatků (kostí) získal Karel IV. pro chrám sv. Víta. Zikmund je proto také český zemský patron.

Jeho jméno nese náš největší zvon, v chrámu sv. Víta v Praze. Podle pověsti když tento zvon praskne, bude v Praze zle. [Jeho srdce puklo 15. června 2002 a v srpnu přišla povodeň, jaká zde nebyla 500 let.](#)

Patron: kajícíků, českých zemí, pomáhá při bahenních léčeních a potížích s kýlou

sv. ZIKMUND

sv. VÁCLAV, sv. NORBERT, sv. ZIKMUND

15. sv. Ludmila

asi 860- 921, se svým malým vnukem, sv. Václavem, kterého vychovávala. Stala se křesťankou zároveň se svým mužem, knížetem Bořivojem (+889), kolem roku 874. Když zemřel kníže Vratislav, otec sv. Václava, vládla v české zemi Václavova matka Drahomíra. Ta nechala sv. Ludmilu uškrtnout.

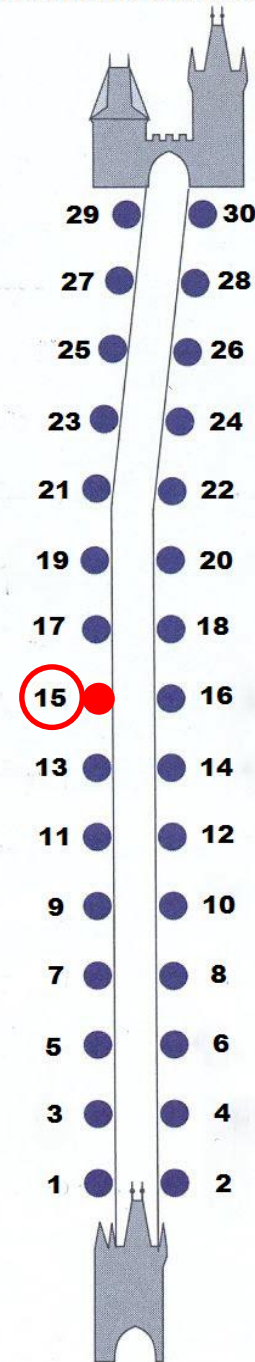
Scéna symbolicky znázorňuje, jak Ludmila učí svého malého vnuka Václava číst z knihy. Příslušnost k vládnoucímu rodu symbolizují koruny a za Václavem štít s přemyslovskou orlicí. Andílek vpravo drží boleslavské paládium, na soklu je reliéf Václavova zavraždění.

Původní sousoší sv. Václava mezi dvěma anděly od Ottavia Mosta z roku 1698 bylo z prvních na mostě, po protějším Janu Nepomuckém a Pietě. Poškodila ho pak povodeň v r. 1784 a bylo nahrazeno dnešní Ludmilou, která původně stávala na hradčanské rampě u tehdy rušené kaple Panny Marie Einsiedelské (dnes Kajetánka). Opravené sousoší sv. Václava putovalo na místo sv. Ludmily, kde od r. 1906 zůstal jen sokl doplněný volně navazujícím Václavem od Č. Vosmíka.

Matyáš Bernard Braun, roku 1720

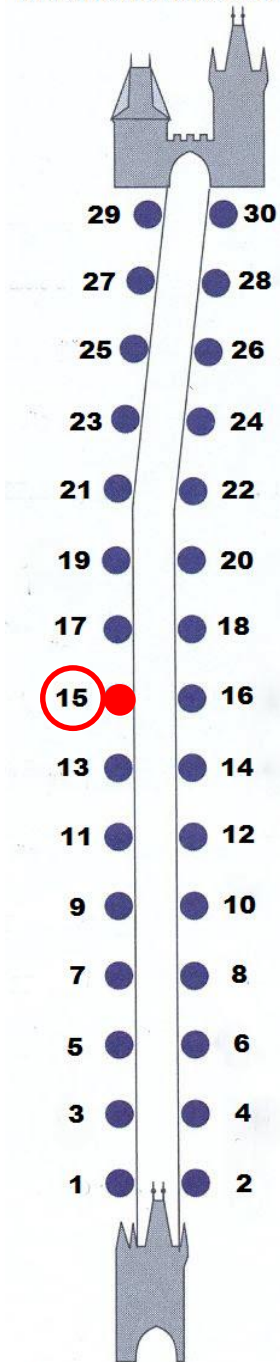
kopie J. Kačer, M. Kačerová, roku 1999

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

15. sv. Ludmila

sv. VÁCLAV

sv. LUDMILA

**ANDÍLEK S PALADIEM
ČESKÉ ZEMĚ**

16. sv. Jan Nepomucký

asi 1340 - 1393, Čechy, kněz a právník. Byl shozen z Karlova mostu za vlády Václava IV., podle legendy proto, že nechtěl vyzradit králi královnino zpovědní tajemství. Mučen a usmrcen byl však z toho důvodu, že prosazoval odluku církve od státu.

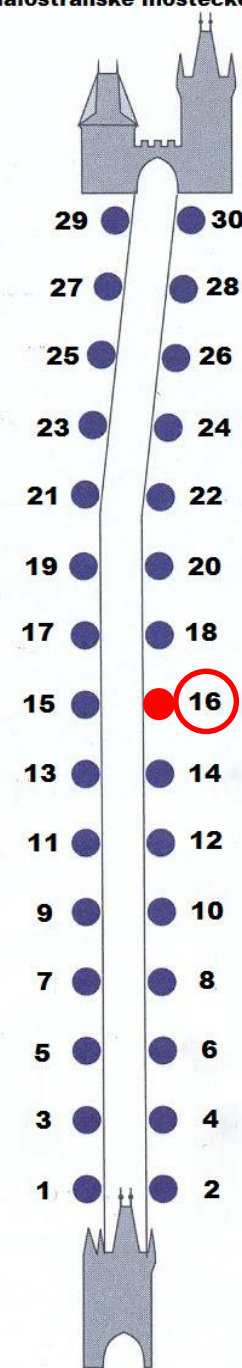
Socha z r. 1683 je nejstarší ze soch na Karlově mostě. Podle modelu Matyáše Rauchmüllera z Vídně a dřevěného modelu Jana Brokoffa byla ulita z bronzu v Norimberku. Na podstavci sochy jsou reliéfy. Zleva zpověď královny Johany a vpravo svržení Jana Nepomuckého do Vltavy. Tyto reliéfy jsou vyleštěné od rukou kolemjdoucích lidí. Podle pověsti prý se tomu, kdo na reliéf položí ruku, splní přání.

Zajímavosti

Místo, ze kterého byl Jan Nepomucký svržen, je dodnes označeno křížem. Podle legendy bylo možnou příčinou jeho smrti odmítnutí porušit zpovědní tajemství a vyzradit obsah zpovědi Václavovy manželky Žofie. Jan Nepomucký byl 19. března roku 1729, tedy tři sta šestatřicet let po své smrti svatořečen. V tomto roce byla na Karlově mostě vedle Janovy sochy umístěna kaple, do které lidé přicházeli zapalovat světla.

Patron: zpovědníků, mlynářů, vorařů, loďařů a mostů

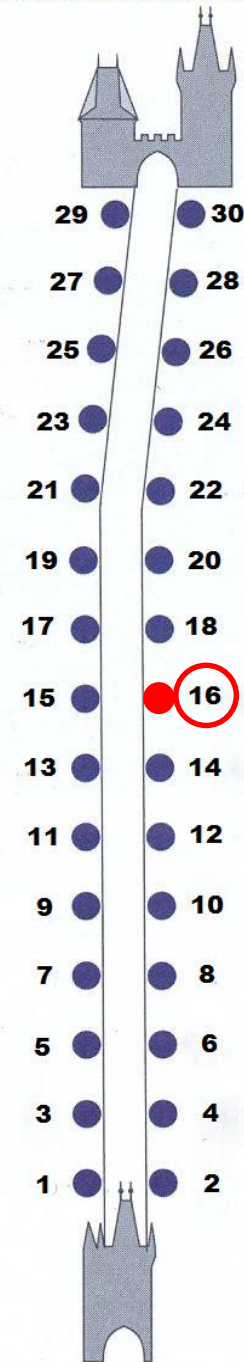
W. H. Heroldt, r. 1683 (odlito podle dřevěného modelu **Jana Brokoffa** z roku 1682)

Život sv. Jana Nepomuckého

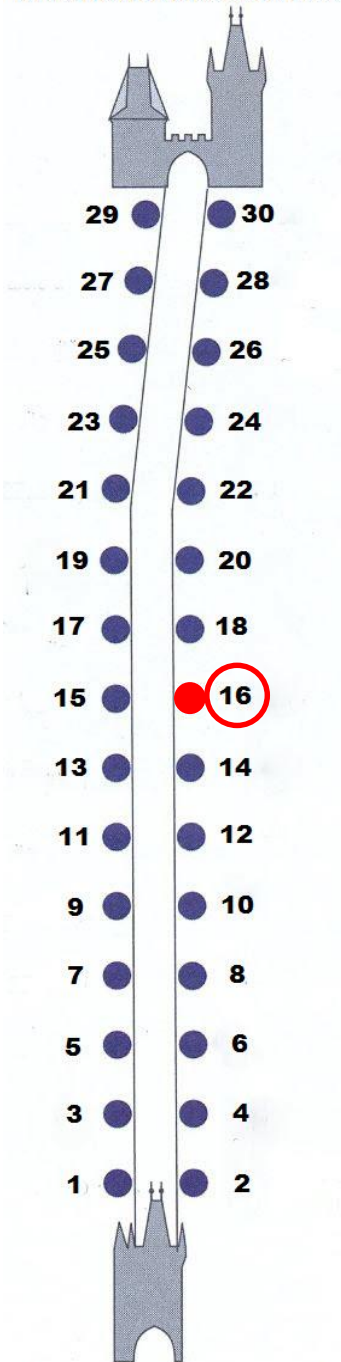
Jan z Pomuka, obecně známý spíše jako svatý Jan Nepomucký, se narodil přibližně mezi rokem 1340 – 1350 v městě zvaném Pomuk (dnešní Nepomuk). Jan nejprve navštěvoval obecnou školu ve svém rodném městě, později pak studoval na pražské univerzitě a v Itálii na padovské univerzitě. Jan byl velmi vzdělaný klerik a velmi rychle postupoval v kariérním žebříčku katolické církve. Nejprve působil například jako oltářník a později se stal farářem v kostele svatého Havla. Vrcholu dosáhl poté, co byl jmenován v roce 1389 generálním vikářem pražského arcibiskupa. Což by se dnes dalo přirovnat k funkci nejvyššího církevního úředníka v zemi.

Mezi arcibiskupem Janem z Jenštejna a českým králem Václavem IV. panovalo velké nepřátelství. Dne 20. března roku 1393 si povolal král Václav IV. arcibiskupa a ostatní církevní úředníky k sobě na hrad Po krátké rozmluvě se král velmi rozčílil a rozkázal, aby byli všichni muži včetně arcibiskupa zatknuti. Díky rychlé reakci doprovodné stráže se podařilo arcibiskupovi uprchnout. Bohužel toto štěstí neměli ostatní církevní příchozí. Čtyři z nich: jednalo se o Jana z Pomuka, Mikuláše Puchníka, míšeňského probošta Václava Knoblocha a arcibiskupského hofmistra Něpra z Roupova, byli jati a postupně vyslýcháni a velmi brutálně mučeni. Jediný muž, který následkům mučení podlehl, byl právě Jan z Pomuku. Mučitelé mrtvé tělo bývalého generálního vikáře odnesli na Karlův most, odkud jej svrhli do řeky Vltavy. Tělo bylo vyloveno v blízkosti současného Čechova mostu až o několik dní později.

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

16. sv. Jan Nepomucký

sv. JAN NEPOMUCKÝ

Předloha této sochy - bozzetto od Matthiase Rauchmüllera se stalo závazným ikonografickým vzorem, podle něhož vznikaly další barokní plastiky u nás i v cizině.

Neodlučitelnými atributy se staly: pět hvězdiček kolem světcovy hlavy, kanovnický plášťík - rocheta, palma mučednictví a kříž s korpusem Krista.

Podle legendy se hvězdy objevily nad hladinou, když byl Jan Nepomucký svržen do vody.

Symbolizují 5 písmen latinského slova TACET, což znamená MLČÍ.

ZPOVĚĚ KRÁLOVNY ŽOFIE

ERB DONÁTORA SOCHY

SVRŽENÍ sv. JANA
NEPOMUCKÉHO DO VLTAVY

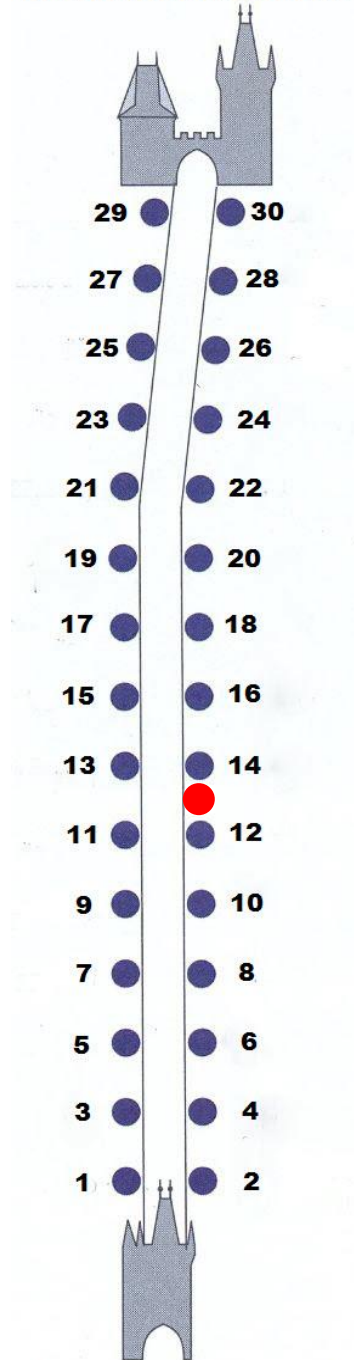

Tam, odkud byl světec shozen do vody, byl do mostu vsazen dvojitý křížek s pěti hvězdičkami. Je to mezi sochou sv. Jana Křtitele a sv. Norberta. Nad křížkem je ozdobná mřížka. Tomu, kdo na křížek položí ruku tak, aby se každý prst dotýkal jedné z hvězd, se prý splní tajné přání.

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

17. sv. František Serafinský s anděly

Sv. František z Assisi, zvaný také serafínský, 1181- 1226 v Assisi, Itálie. (Serafínský je andělský, podobný andělům, nebeský.) Jeho následovníci františkáni, kapucíni a minorité, žili chudě a nesměli mít žádný majetek.

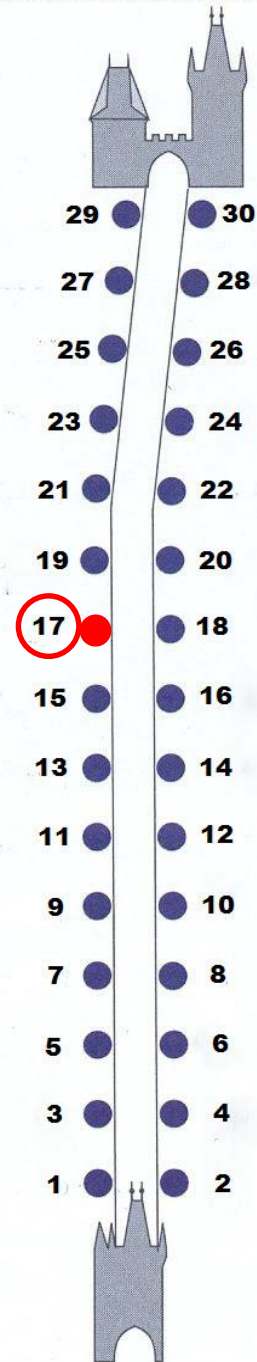
Vyznavač chudobného života, zakladatel řádu františkánů, je zobrazen v prostém mnišském rouchu přepásaném provazem s typickými třemi uzly, na rukou a v boku má Kristovy rány. Anděl po pravici (původně) drží dvojitý kříž, druhý v jáhenském rouchu evangelium (symbol kazatelství).

Bratři Maxové zavrhovali styl baroka, kde byly postavy v pohybu a v rozevlátých oděvech. Oni tvořili v duchu romantismu první poloviny 19. století, ve stylu nazarénismu. Sochy byly ve slavnostním postoji, nehybné, strnulé.

Patron: Itálie, ekologie, obchodníků, černých pasažérů, zvířat, chudých a ochránců přírody

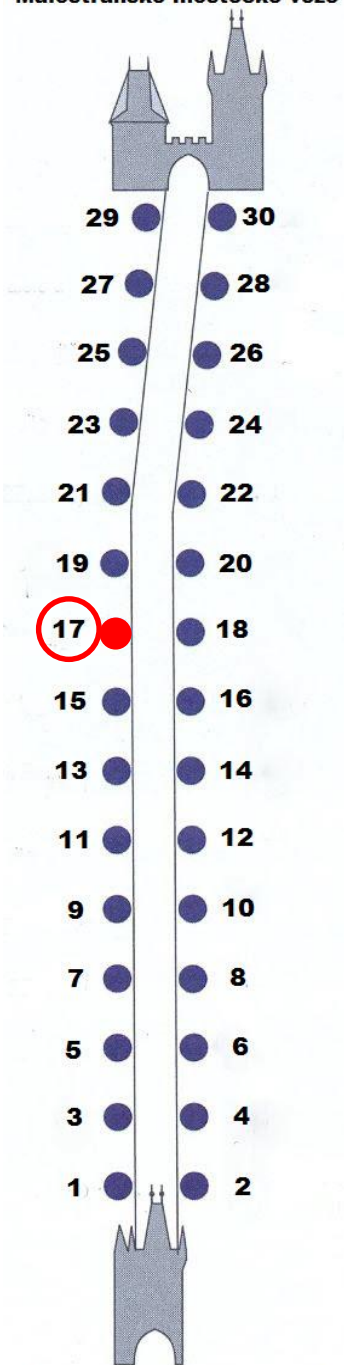
Emanuel Max, roku 1855

Původní socha sv. Františka od Františka Preisse z roku 1706 přemístěna před kapucínský kostel sv. Josefa na náměstí Republiky

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

17. sv. František Serafinský s anděly

**ANDĚL VLEVO
S KŘÍŽEM**

**sv. FRANTIŠEK
S KRISTOVÝMI RANAMI**

**ANDĚL VPRAVO
S EVANGELIEM**

18. sv. Antonín Paduánský s Ježíškem

1195-1231, z Lisabonu v Portugalsku, kázal v Itálii a ve Francii. Již za rok po své smrti byl svatořečen pro zázračné splnění proseb mnoha lidí. Při hledání ztracené věci pomáhá i dosud modlitba k „sv. Antoníčkoví“.

Františkánský světec s Ježíškem stojícím na knize a (dříve) s lilií, tvoří protějšek zakladateli řádu. Na kamenných vázách typické výjevy: kázání rybám, uzdravení mladíka, osel kleká před hostií (na odvrácené straně).

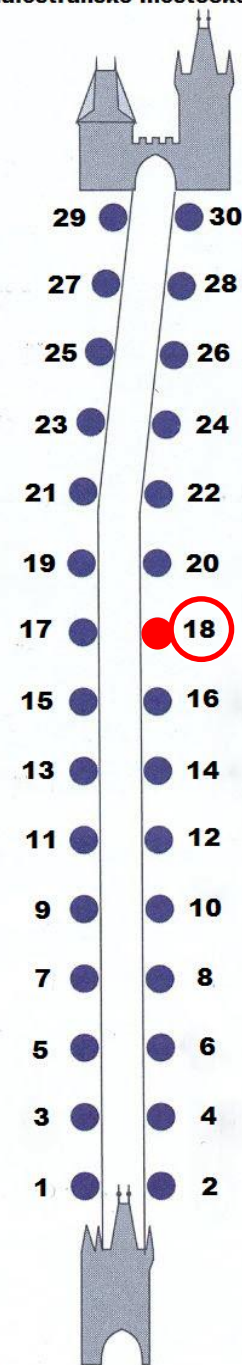
Původně se na obou stranách sochy nacházely také kamenné vázy, které však byly v důsledku povodně strženy na dno řeky Vltavy. Socha je umístěna na podstavci s nápisem: **DEI GLORIAE ZELOTES HOSTES IOSEPHI CAESARIS FERI TIMORE** (Boží slávy horliteli, udeř strachem na nepřátele císaře Josefa). Zobrazuje tak světce, který ve své ruce drží malého Ježíše Krista.

Patron: šťastného manželství, žen a dětí, chudých, cestujících, starých lidí, pekařů, horníků, loďařů, námořníků, trosečníků, pasácků vepřů, pošťáků

Při hledání ztracené věci pomáhá i dosud modlitba k „sv. Antoníčkoví“.

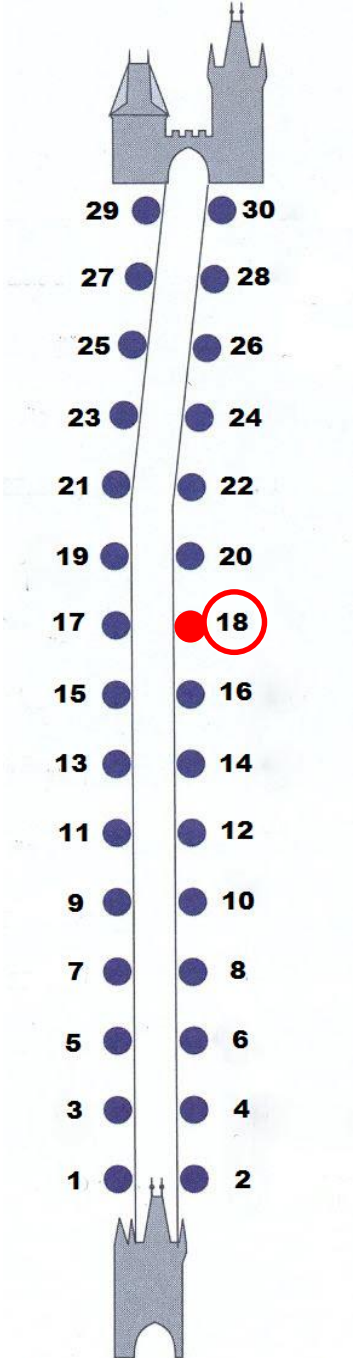
Jan Oldřich Mayer, roku 1707

vázy M. Hozová, roku 2010 dle původních fragmentů, originály svrženy při povodni

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

18. sv. Antonín Paduánský s Ježíškem

sv. ANTONÍN
S JEŽÍŠKEM

Nad ostrovem Kampa

19. sv. Vincenc Ferrerský a sv. Prokop

Toto mistrovské dílo sdružuje dva rozdílné světce, španělského dominikánského kazatele a českého kněze - poustevníka.

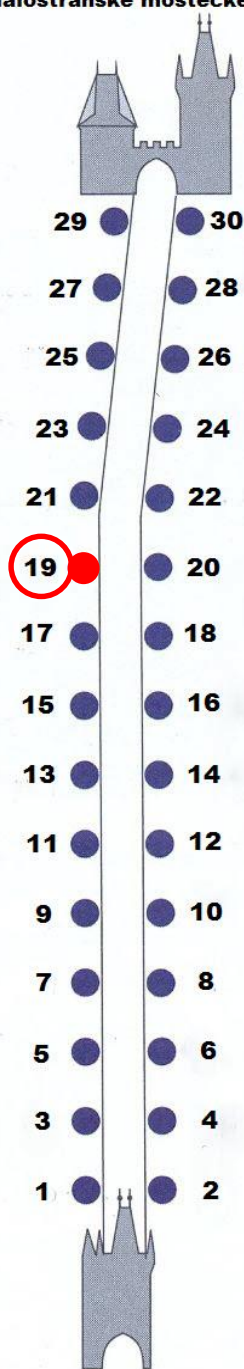
Vlevo stojí postava sv. Vincence Ferrerského v dominikánském rouchu se zdviženou rukou; u nohou má rakev s mrtvým, jehož vzkřísil, na víku je latinský nápis Vzkřísil 40 (osob). Před sv. Vincencem klečí kající se hříšník s důtkami, nalevo člověk posedlý děblem prosí o pomoc, jemuž původně z úst odcházel démon – kovový dráček..

Naopak středověký opat svatý Prokop stojí na soše satana, kterého odstrkuje berlou.

Pod světci je nad znakem umístěn nápis: Oběma patronům svatému Vincentovi Ferrerskému a svatému Prokopu.

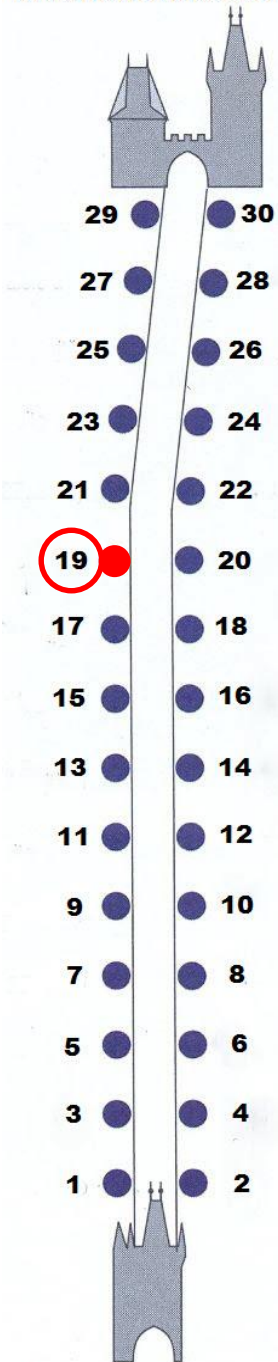
Pod tímto sousoším, dole na hřebenu mostního pilíře, je socha Bruncvíka se lvem.

Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1712

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

19. sv. Vincenc Ferrerský a sv. Prokop

sv. VINCENC FERRERSKÝ

Sv. Vincenc (vlevo) 1350-1419, pochází ze španělské Valencie.

Stal se dominikánským knězem, byl činný i jako učitel a kazatel. Asi od roku 1400 putoval Vincenc jako kazatel celou Francií, Lombardií, Bretaní a Normandií a dnešním francouzským Švýcarskem. Asi po deseti letech úspěšného kázání se vrátil do své rodné Valencie.

Vincence Ferrerského pokládají historikové za jednoho z nejvýznamnějších kazatelů pokání 15. století. Jeho vliv na osobnosti tehdejší doby byl veliký. Samozřejmě, ne každý mu byl nakloněn. Mnoho jeho projevů vyvolalo bouři nevole mezi duchovními a nadělal si mnoho protivníků. Vincenc se jako každý hledající samozřejmě omylů nevyvaroval, ale dokázal své chyby uznat a případně se i omluvit.

5. dubna 1419 dohořela svíce života dominikánského kazatele Vincence Ferrerského ve Vannes v Bretani a již roku 1458 byl svatořečen.

sv. PROKOP

Asi 970 – 1053, žil jako poustevník u Jinonic a je po něm pojmenováno Prokopské údolí. Stával tam kostelík sv. Prokopa, kde se konaly slavné poutě. Později žil sv. Prokop v sázavských lesích. Tam, blízko jeho poustevny, začali žít jiní mniši a společně se scházeli k modlitbě.

Založili klášter podle řehole sv. Benedikta (žil 483-543) a sv. Prokop byl jejich opatem.

Benediktini vznikli v šestém století. Sliby: poslušnost, věrnost místu, pokora, mlčení. Heslo sv. Benedikta je „*ora et labora*“, tj. modli se a pracuj. Před tím byla práce považována za hanlivou, vhodnou jen pro otroky. Benediktini veškerou tělesnou práci na stavbách i na polích dělali sami. Ven z kláštera vycházeli jen výjimečně. Lidé z širokého okolí k nim chodili pro radu a pomoc.

Na sousoší je sv. Prokop s biskupskou čepicí a berlou odstrkuje satana. Lidé ho prý vídali, jak má do pluhu zapřaženého ďábla a pohání ho křížem. To je zobrazeno na reliéfu pod sousoším. Na druhém reliéfu je poslední soud. Po smrti se lidé budou zodpovídat ze svých skutků a zlé činy budou potrestány.

Patron: zemí českých

ZKROCENÝ ĎÁBEL

MUSLIM

**SV. PROKOP ODSTRKUJE
BERLOU SATANA**

Legenda o Bruncvíkovi

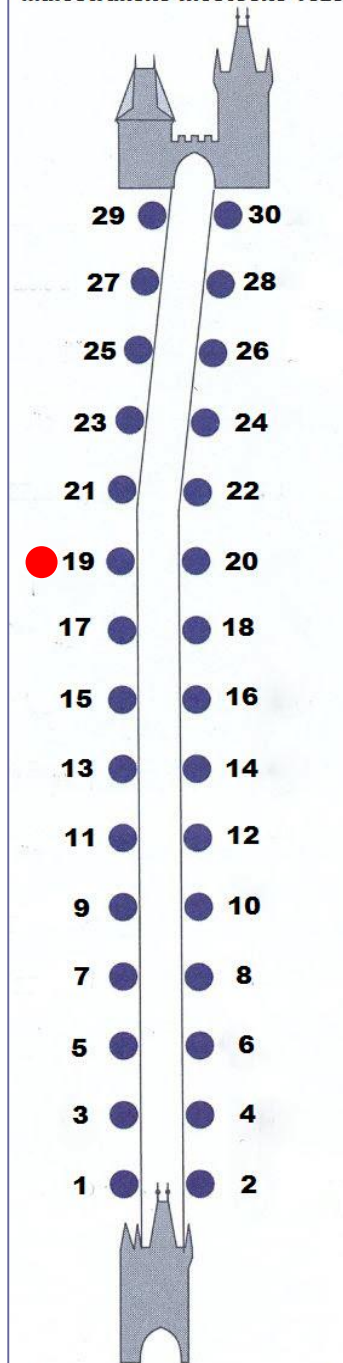
S Bruncvíkem se setkáváme především ve Starých pověstech českých Aloise Jiráska. Bruncvík byl českým knížetem, který se rozhodl odejít se svými druhy do cizích zemí vybojovat právo na mocnější erb, než měl dosud, což byla černá orlice.

Jeli na koních, plavili se po moři, kde loď zastihla bouře, která je odnesla na daleký ostrov. Na Jantarové hoře zemřeli hladem všichni jeho druhové. Z pustého ostrova se nakonec dostali pomocí Isti, kdy je v převleku za koně z ostrova odnesl obrovský pták Noh. Pták je i s koňskou kůží svrhl mláďatům do hnízda.

Při útěku z hnízda uviděl Bruncvík pod skálou lva, jak bojuje s devítihlavou saní. Neváhal, a vydal se na pomoc lvu, s jehož pomocí draka přemoh. Lev byl knížeti vděčný a od té ho všude doprovázel. Bruncvík bojoval i s jinými bájnými bytostmi a v jednom hradě vyměnil svůj obyčejný meč za jiný, zázračný. Na zvolání „všem hlavy dolů“ srazil meč sám všem nepřátelům hlavy.

Po dlouhé cestě plné dobrodružství se po sedmi letech společně se lvem vrátil do Prahy a od té doby máme ve znaku lva. Podle pověsti žil lev společně s Bruncvíkem a po jeho smrti lev žalem zahynul.

Pověst dále vypráví, že než kníže zemřel, nechal svůj meč zazdít do zdi Karlova mostu, kde má být objeven, až bude v Čechách nejhůř. Podle proroctví jej vyzvedne sv. Václav, až pojedou v čele blanických rytířů na pomoc české zemi.

20. Bruncvík

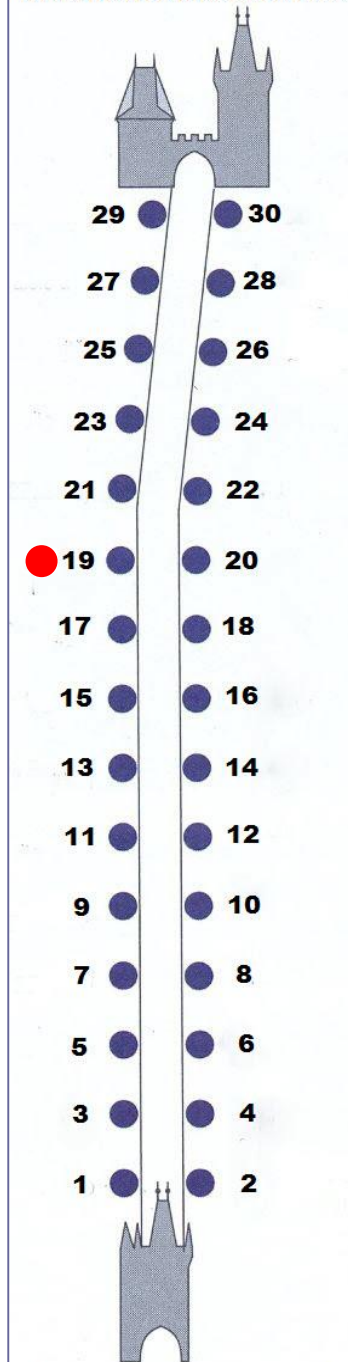
Bruncvík - není světec. Je to socha rytíře, která, jako v jiných evropských městech socha rytíře Rolanda, měla střežit městská práva udělená panovníkem. Bylo to právo obchodní, celní a skladní a povinnost míru.

Socha stojí mimo řadu soch, na záhlaví pilíře pod sousoším sv. Vincence Ferrerského a sv. Prokopa. Plastika na vysokém, reliéfně zdobeném podstavci zobrazuje rytíře s taseným mečem, opírajícího se o erb se znakem Starého Města pražského a se lvem ležícím mu u nohou.

Autor jej vytvořil částečně podle fragmentu, který zbyl po sestřelení původní sochy Rolanda Matěje Rejska z roku 1500 za obléhání Švédy roku 1648.

Ludvík Šimek, roku 1884

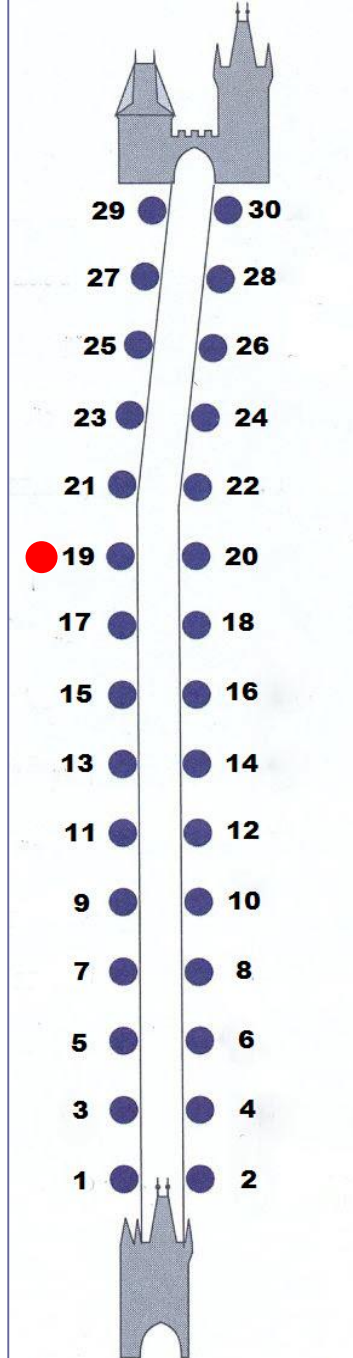
Fragment původní sochy Rolanda v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

20. Bruncvík

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

BRUNCVÍK S ERBEM STARÉHO MĚSTA

BRUNCVÍK S ERBEM STARÉHO MĚSTA

BRUNCVÍKŮV LEV

20. sv. Juda Tadeáš

Žil v 1. století a byl jedním z dvanácti apoštolů, těch, které si vybral Ježíš za své nejbližší spolupracovníky. Později působil v Persii.

Socha znázorňuje apoštola držícího v pravé ruce evangelium (kázal v zemích sousedících s Palestinou) a v levé kyj, kterým ho podle jedné verze pohané zabil.

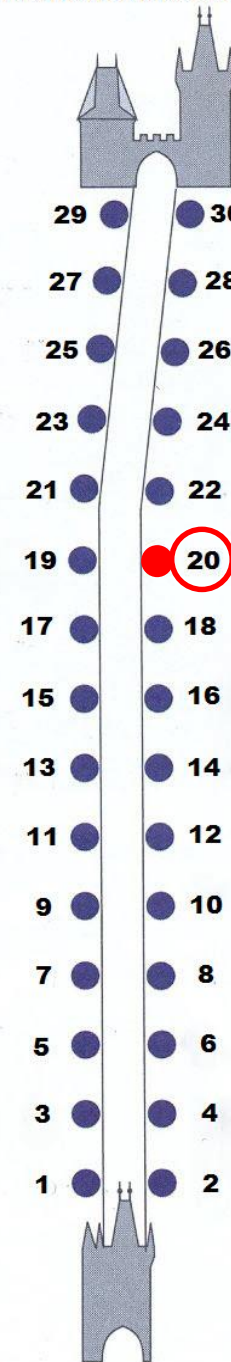
Sochu doplňuje nápis na podstavci:

DE VOTO CHRISTI AMICO

(oddanému příteli Kristovu)

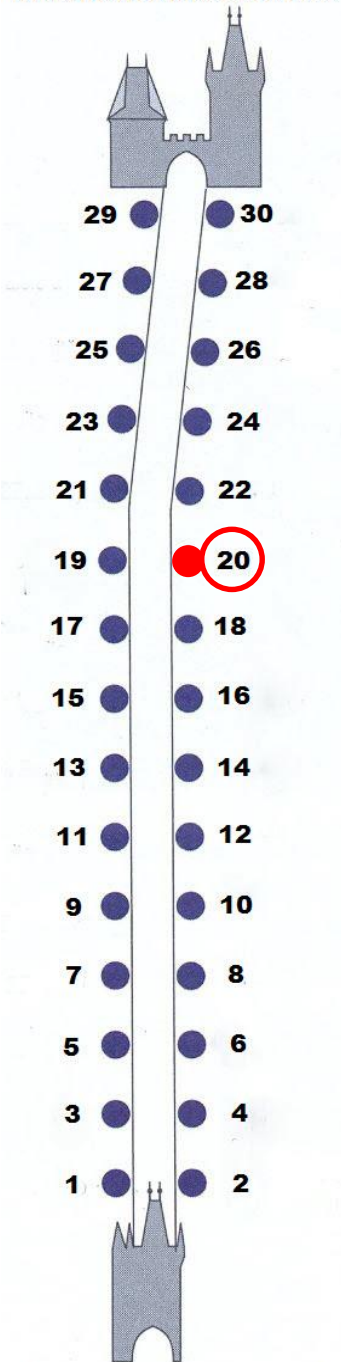
Patron: přímluvcem v beznadějných situacích

Jan Oldřich Mayer, roku 1708

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

20. sv. Juda Tadeáš

sv. JUDA TADEÁŠ

21. sv. Mikuláš Tolentinský

1245-1305, Itálie. V tehdejší době válek a mravního úpadku chodil 30 let po ulicích města a kázal. Působil jako kněz mezi zločinci, urovnával spory a staral se o chudé, zvláště o chudé matky a jejich novorozené děti. Rozdával jídlo a uzdravoval. (Mikuláš = Nikolas, Nick, Klaus)

Socha zobrazuje augustiniánského světce s lilií, podávajícího požehnaný chléb, kterým prý stále činil zázraky (sytil a léčil), jak je vytesáno na podstavci. Další pečivo v košíku drží andílek u jeho nohou. O autorství mezi vědci nepanuje shoda: Někteří uvádějí dodavatele zakázky, starého Jeronýma, autora kašny na II. hradním nádvoří. Jiní uvádějí jako spolupracovníka či přímo autora jeho nevlastního syna Jana Bedřicha, se kterým měl otčím tehdy vážné rozepře.

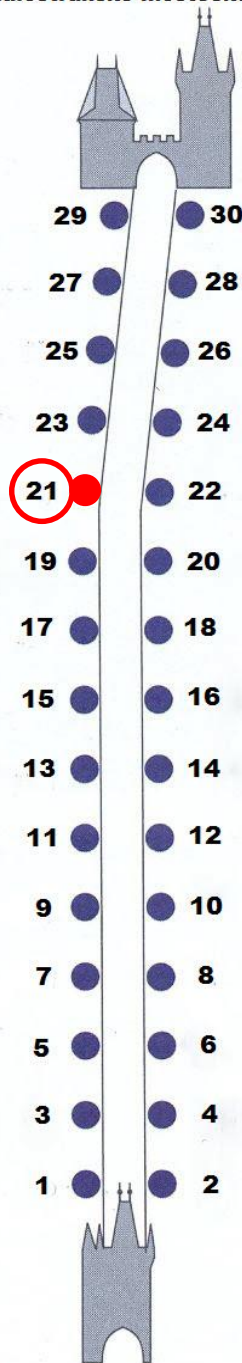
Patron: chudých, zvláště chudých matek a jejich novorozených dětí

Za touto sochou je schodiště na ostrov Kampu z r. 1844 v novogotickém slohu. Předtím zde stálo schodiště postavené po r. 1784, aby se mohli lidé z ostrova zachránit před povodněmi.

Jeroným Kohl nebo jeho nevlastní syn **Jan Bedřich**, roku 1708 (vědcové se nedohodli)

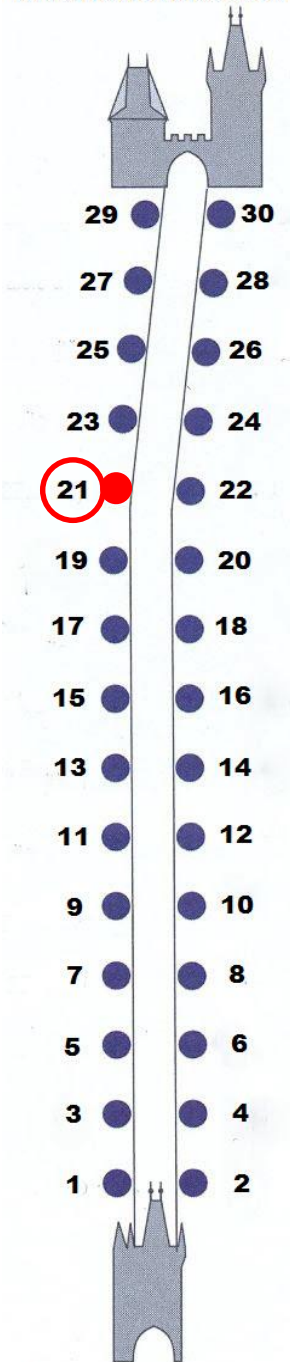
kopie Jan Jiříkovský, roku 1969

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

**Vpravo za sochou dům
s památkou na zázrak Panny Marie
– její obraz a válečky od mandlu**

sv. MIKULÁŠ

**ANDÍLEK
S POŽEHNANÝM CHLEBEM**

22. sv. Augustin

354 - 430 v Hippo, dnes Alžírsko, jeden z největších křesťanských učenců. Podle řeholních pravidel, které zavedl, se dnes řídí mnoho řádů. Augustiniáni žili v chudobě a odříkání. Nežili však v samotě jako poustevníci, ale ve společném domě, kde měl každý svou celu (malou místnost). Scházeli se k modlitbám a k jídlu. Starali se o chudé a sirotky ve městě a vysvětlovali lidem křesťanskou víru.

Socha znázorňuje hlavního patrona augustiniánů v biskupském úboru a s oblíbeným planoucím srdcem v ruce, symbolem náboženské horlivosti. Nejproslulejší teolog šlape po knihách kacířů (Manes, Pelagius, Donát), jejichž učení potíral.

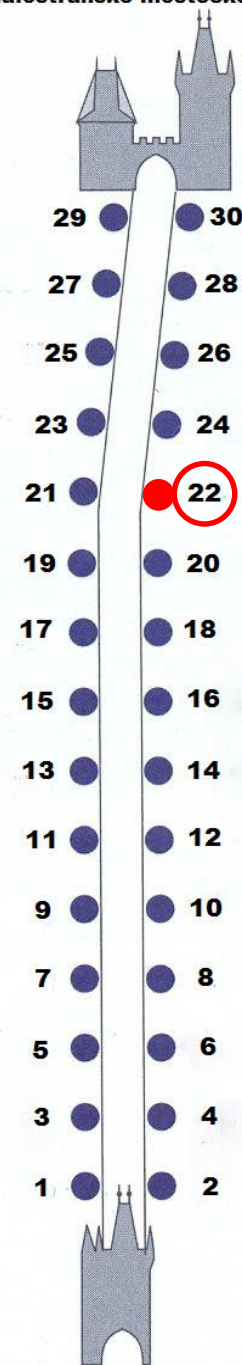
U nohou dítě s mušlí, kterou dříve přelije moře, než Augustin pochopí záhadu sv. Trojice. Problém autorství je stejný jako u protější sochy.

Patron: augustiniánů, teologů, knihtiskařů, pivovarníků

Jeroným Kohl nebo jeho nevlastní syn **Jan Bedřich**, roku 1708 (vědcové se nedohodli)

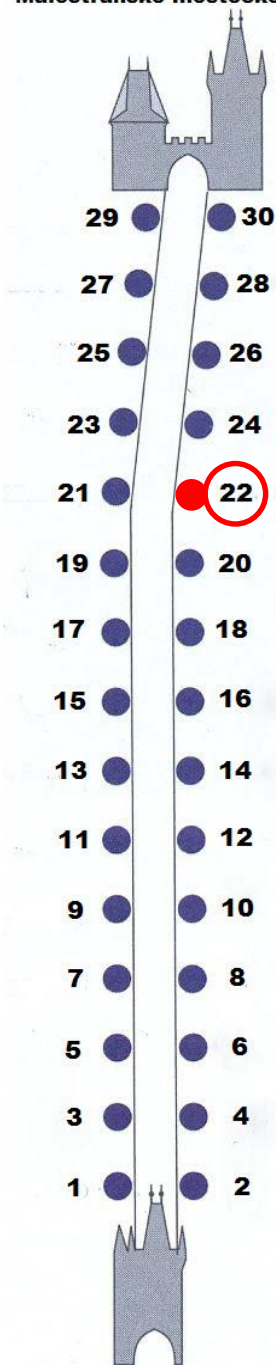
kopie J. Dušek, Velínský, Sopr a Hampl, roku 1971

originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

22. sv. Augustin

U nohou sv. Augustina je dítě s mušlí, kterou dříve přelije moře, než Augustin pochopí záhadu sv. Trojice.

Na podstavci sochy, na kterém je nápis
DOCTORUM PRINCIPI
(knížeti církevních učitelů),
je znak augustiniánů.

23. sv. Luitgarda s Ježíšem

1182 - 1246, Belgie, byla vlámská řeholnice. Uzdravovala nemocné a mívala vidění toho, co se stane. Posledních 12 let svého života byla slepá. Sousoší představuje sen - vidění sv. Luitgardy, kdy se k ní sklonil Ježíš Kristus z kříže, a dal jí políbit svůj probodený bok.

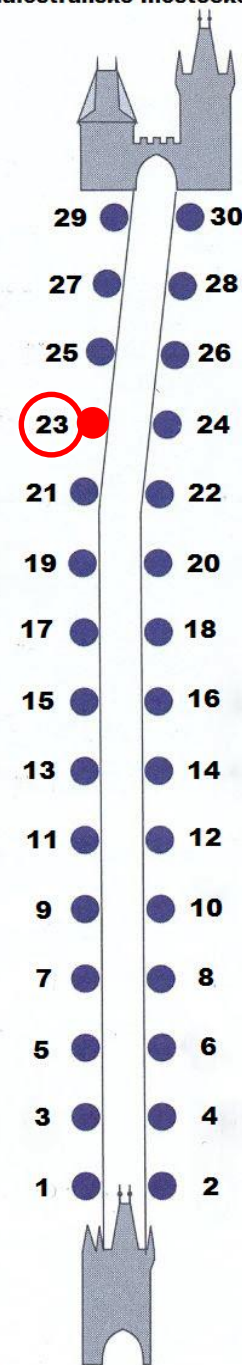
Sousoší, považované za výtvarně nej kvalitnější dílo na mostě, zobrazuje vidění slepé vlámské řeholnice. Kristus se k ní sklání z Kříže a jednou rukou ji tiskne, aby mohla políbit jeho probodený bok. Výjev dnešního diváka těžko osloví svým mystickým smyslem, ale zapůsobí silou výtvarného zpracování. Na rozdíl od ostatních děl na mostě, které dosti divadelně předvádí pózující světce obklopené symboly a výjevy jejich legendárního života, Braunovo sousoší zobrazuje jednu konkrétní intimní scénu hlubokého náboženského prožitku světice. Dokonce i andělci na oblacích zde nejsou, aby nesli různé symboly, ale jen jaksí důvěrně dokreslují nadpozemský charakter výjevu.

Patronka: dobrého porodu, slepých lidí, postižených, či jinak handicapovaných lidí

Matyáš Bernard Braun, roku 1710

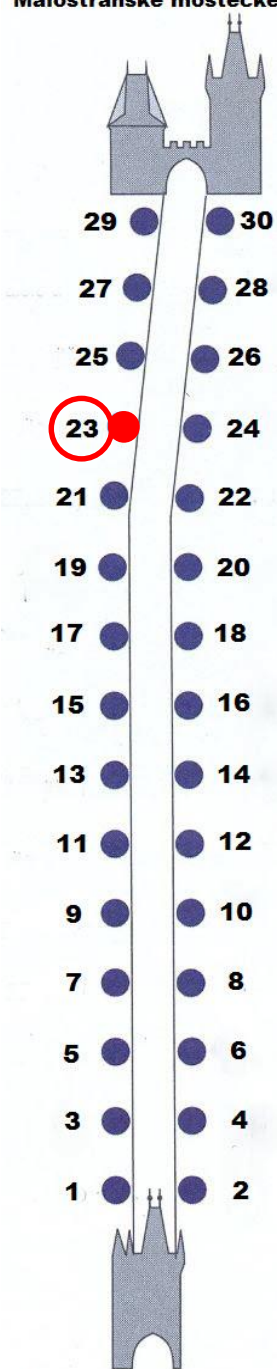
kopie B. Rak a J. Novák, roku 1995

originál v Lapidáriu Národního muzea na Výstavišti

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

23. sv. Luitgarda s Ježíšem

VIDĚNÍ sv. LUITGARDY

ANDĚLÍČKOVÉ

24. sv. Kajetán

1480 – 1547. Itálie. Je zakladatelem řádu řeholních kleriků – theatinů (lidově kajetánů). Ti pomáhali nemocným a při morových epidemiích. Tento řád žije v chudobě a slouží k náboženskému vzdělávání kněžstva i lidí.

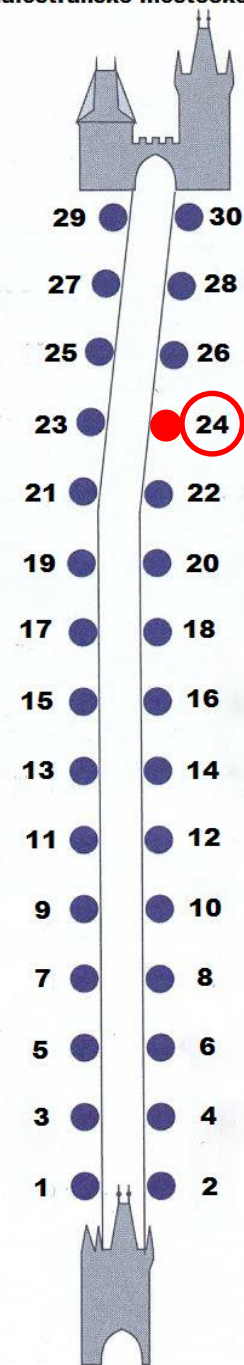
Spoluzakladatel řádu theatinů je zobrazen v taláru a s knihou s latinským nápisem Hledejte nejdříve království Boží a jeho spravedlnost a ostatní vám bude přidáno. Na podstavci je pohozená koruna a vypouklý mramorový nápis o věnování, jeho boční volutová křídla nesou andílky přidružující rohy hojnosti (atribut) a reliéfy: Panna Maria mu podává Ježíška a Kristus mu dává okusit sladkosti své krve.

Za světce, od něj oddělený, stojí trojboký obelisk obklopený obláčky a ptáky, symbolizující nejsvětější Trojici, to je Bůh Otec, Bůh Syn - Ježíš Kristus a Duch svatý. Na vrcholu obelisku drží dva andělci velké, původně okřídlené hořící srdce, další Kajetánův atribut, symbolizující náboženskou horoucnost.

Patron: Neapole a ochráncem proti moru

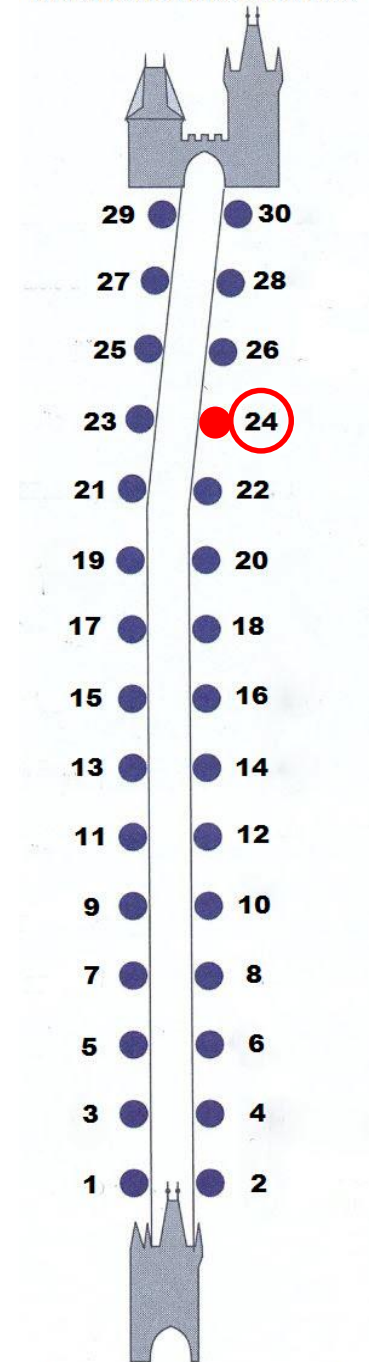
Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1709

Na podstavci si povšimněte latinského nápisu – Svatý Kajetán z Thiene, zakladatel řehole, napodobitel způsobu života apoštolského.

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

24. sv. Kajetán

**VRCHOL OBELISKU
S HOŘÍCÍM SRDCEM**

sv. KAJETÁN

**ANDÍLCI
S ROHEM HOJNOSTI**

25. sv. Vojtěch

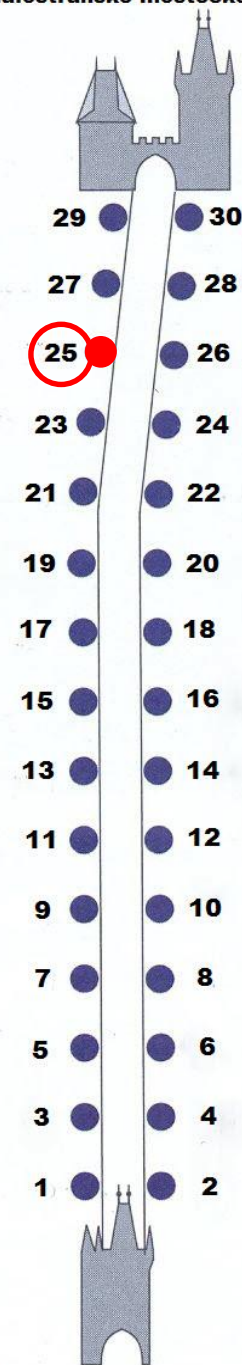
asi 951 - 997. Při biřmování přijal jméno Adalbert, je český patron. Vzdělaný muž z rodu Slavníkovců se stal biskupem v Čechách. Pobýval v několika zemích Evropy a znal se s většinou významných lidí té doby. Jeho rod na hradě Libici byl úkladně vyvražděn v roce 995, proto odešel s několika druhy do Polska a dále do severní Evropy hlásat křesťanství. Tam jej zabili pohanští Prusové.

Druhý pražský biskup je oblečen v biskupském rouchu, v levé ruce drží evangelium, které hlásal v Uhrách a slovanským Prusům. Kovová berla a veslo, mučednický atribut, dnes chybějí. Podstavec postavený nakoso se znakem donátora a věnovacím nápisem je doplněn čtyřmi postavičkami putti.

Za touto sochou doleva je výhled na Čertovku, rameno Vltavy a na velké mlýnské kolo Velkopřevorského mlýna. To jsou „pražské Benátky“.

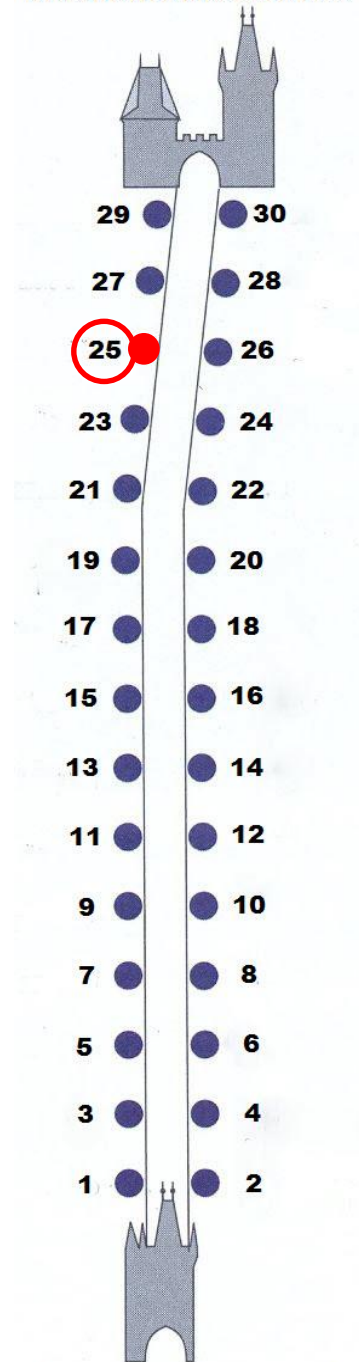
Patron: českých zemí

Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1709
kopie Vojtěch a Karel Hořínkovi, roku 1973
originál v Gorlici na Vyšehradě

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

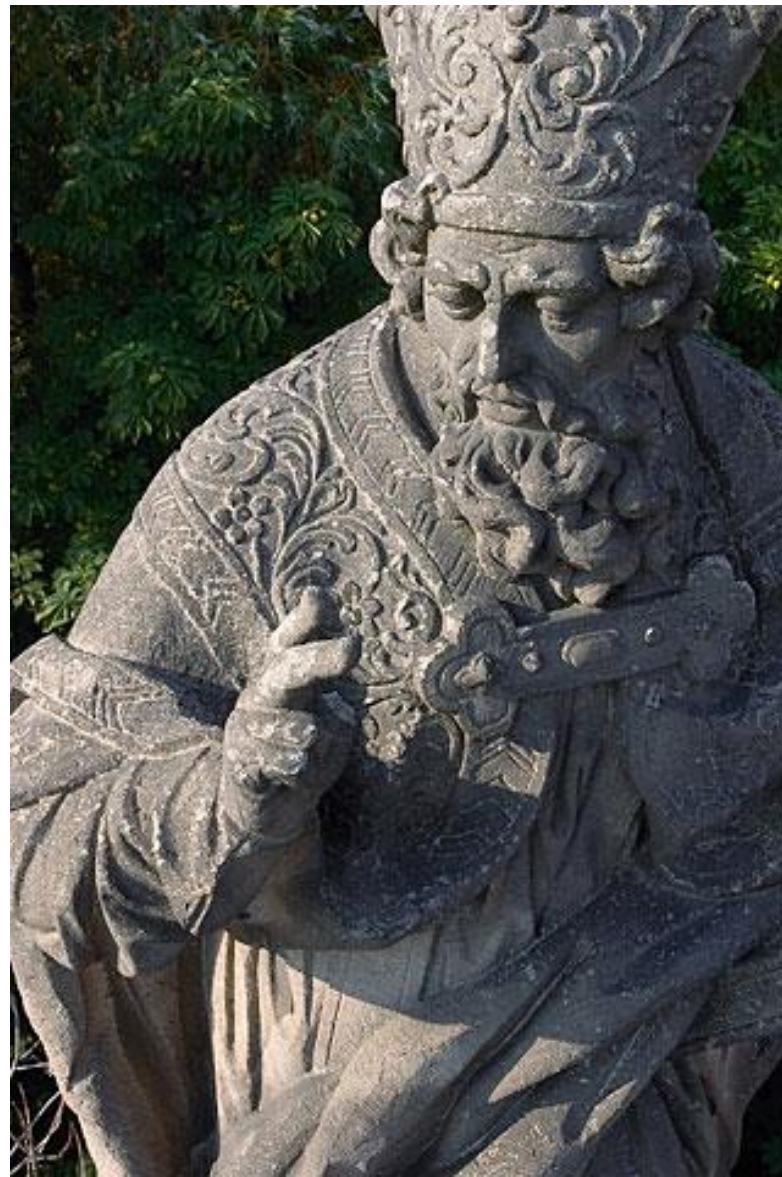

25. sv. Vojtěch

POHLED ZE ZADU

sv. VOJTĚCH

PUTTI

26. sv. Filip Benicius

1233-1285, Itálie, studoval medicínu a filosofii, a stal se knězem. Staral se především o chudé a nemocné. Byl znám jako horlivý kazatel a šířitel božího slova. Stal se představeným řádu servitů (služebníků).

Svatý Filip zde v levé ruce drží kříž, ratolest a knihu. u nohou odložená tiára připomíná jeho odmítnutí papežského úřadu.

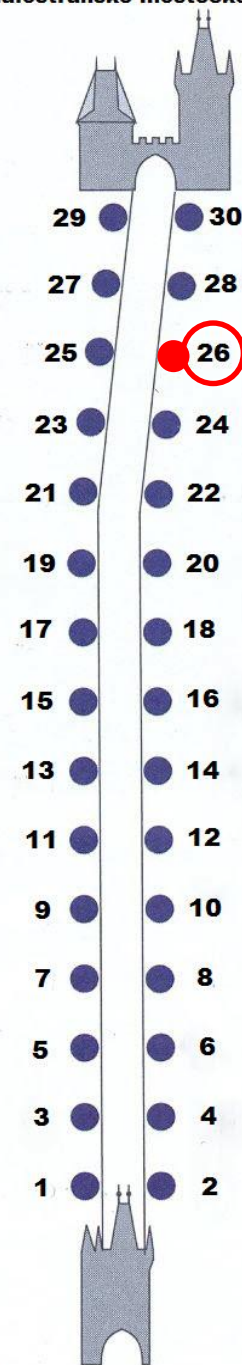
Na současném pískovcovém podstavci nalezneme nápis:

**PHILLIPPVS BENITIVUS ORDINIS SERVORVM B. V. M. QUINTUS GENERALIS
IN HUMILITATE PLACVIT DEO.**

Svatý Filip Benicius, pátý generál řádu služebníků nejsvětější Panny Marie (Servité), se v pokoře zalíbil Bohu.

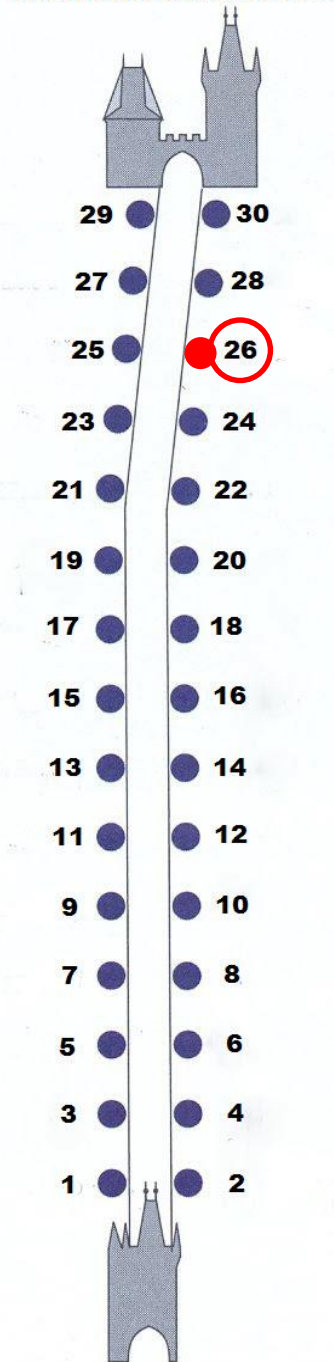
Socha svatého Filipa Benicia je jedinou mramorovou sochou, která se na Karlově mostě nachází. Byla sem přivezena už hotová ze Salcburku. Kromě dvou z bronzu (sv. Jan Nepomucký a Kříž) jsou všechny ostatní z českého pískovce.

Michael Bernard Mandel, roku 1714
restaurování Jiří Diviš v roce 2000

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

26. sv. Filip Benicius

sv. FILIP BENICIUS

KRUCIFIX, RATOLEST A KNIHA

Nad malostranským břehem

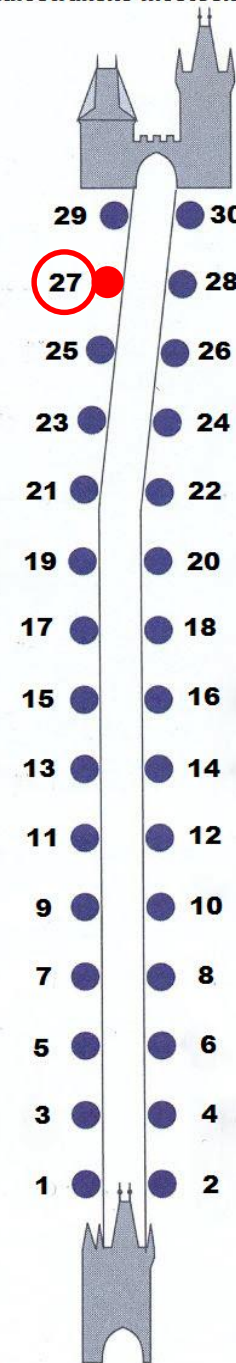
27. sv. Jan z Mathy, sv. Felix z Valois, poustevník Ivan

Sv. Jan z Mathy, 1160-1213, a sv. Felix z Valois , 1127-1212, oba z Francie, vykupovali otroky ze zajetí a k tomu založili řád trinitářů. Tento řád osvobodil již statisíce křesťanských otroků, bělochů i černochoů.

Poustevník Ivan, zemřel asi r. 882-93, je k sousoší připojen jako náš český patron. Žil v jeskyni blízko řeky Berounky, kde jej potkal kníže Bořivoj. Tam později vzniklo poutní místo Sv. Jan pod Skalou.

Sousoší je považováno za vůbec nejznámější a nejnavštěvovanější barokní sochu celého mostu. Sv. Jan z Mathy drží v ruce rozlomená pouta, vedle něj je stařec Ivan, a níže Felix. Dole ve skále je zamřížovaná jeskyně s uvězněnými křesťany, které hlídá Turek a pes. Za Turkem stojí jelen s křížem mezi parohy. Připomíná období, kdy oba zakladatelé řádu rozjímalí v lese a zjevil se jim jelen s červenomodrým křížem mezi parohy.

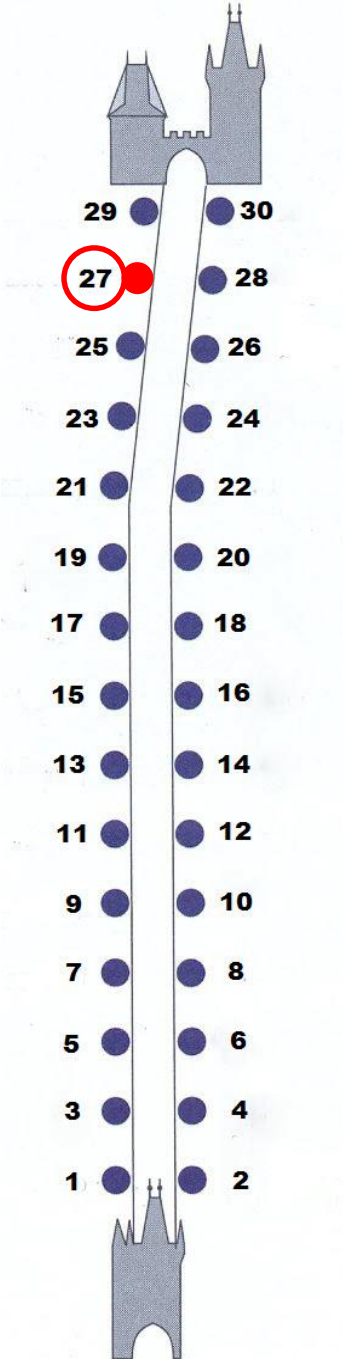
Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1714

**27. sv. Jan z Mathy, poustevník Ivan
sv. Felix z Valois,**

Malostranské mostecké věže

sv. FELIX Z VALOIS

**ZA MŘÍŽÍ
UVĚZNĚNÍ
KŘEŠŤANÉ,
KTERÉ HLÍDÁ
TURECKÝ
HLÍDAČ
SE PSEM**

28. sv. Vít

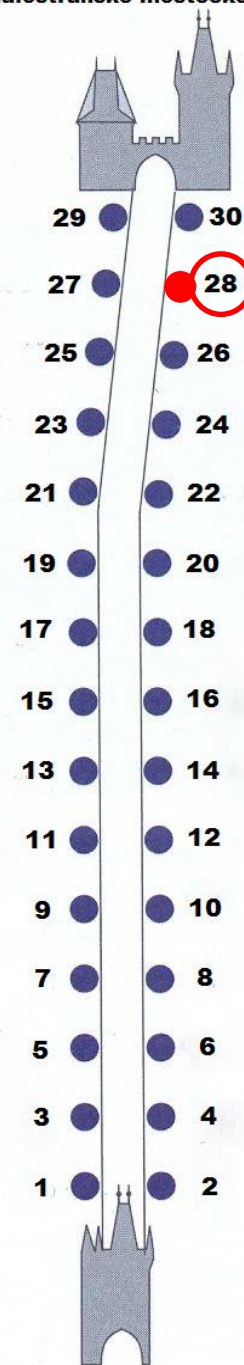
+ 304, Sicílie, Itálie, byl umučen v žaláři pro víru v Ježíše Krista ještě jako chlapec.

Díky mistrné práci Brokoffa si můžete kromě svatého Víta, patrona české země, prohlédnout i lvy. Ti se nacházejí pod skálou, na které svatý Vít v oděvu římského vojáka stojí. Údajně byl prý patron ze skály svržen, ale lvi jej nezabili a lehli si mu k nohám. Na skále jsou i hadi, protože sv. Vít je také patronem proti uštknutí.

Podle tohoto významného patrona nese název mnoho památek naší vlasti, zejména pak katedrála svatého Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě.

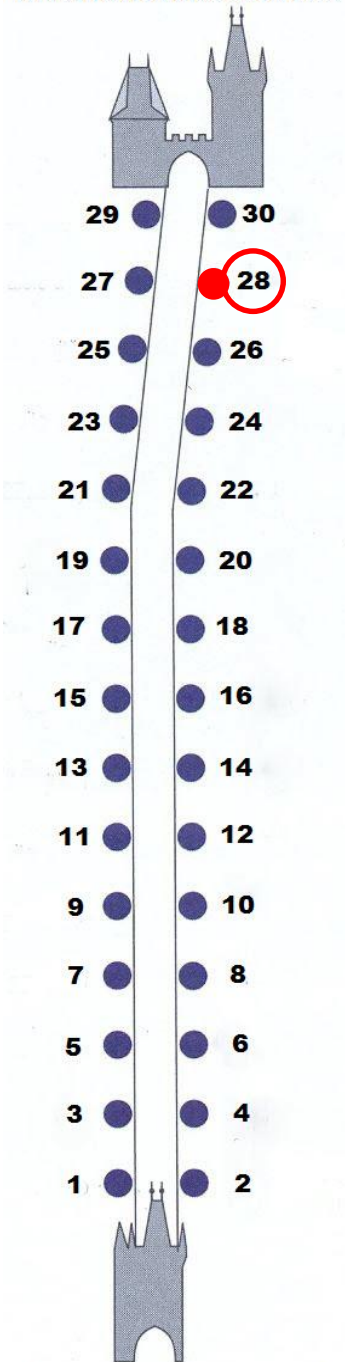
Patron: českých zemí, mladých lidí, tanečníků, herců, sládků, vinařů, hostinských, lékárníků, kovářů, horníků, ochránce domácích zvířat, pramenů, ochránce před bleskem, nečasem, ohněm, při epilepsii, hysterii, křečích, proti hadímu uštknutí.
Patří mezi 14 pomocníků v nouzi

Ferdinand Maxmilián Brokoff, roku 1714

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

28. sv. Vít

sv. VÍT

LVI U NOHOU sv. VÍTA

29. sv. Václav

asi 907- 935, v Čechách. Kníže a nejdůležitější patron české země. Byl vzdělaný, uměl číst a psát latinsky, řecky i slovansky. Vládl od r. 924, snažil se vyřešit spory mezi knížaty bez krveprolití, byl ochotný ke smíru, ale postavil se i do čela vojska. Vykupoval otroky a dával jim svobodu, pomáhal ubohým. Od císaře Jindřicha dostal jako dar část ramene sv. Víta a zasvětil sv. Vítu kostel na Pražském hradě. Václav byl zavražděn svým mladším bratrem Boleslavem.

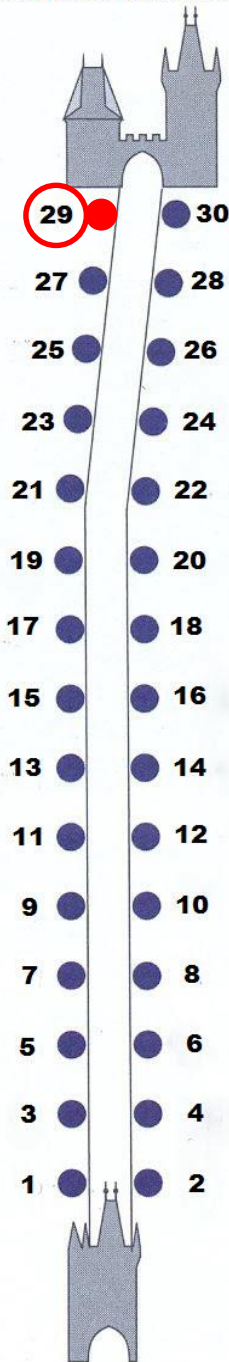
Poslední sochou na jižní straně Karlova mostu, je socha svatého Václava, umístěna v blízkosti Malostranských mosteckých věží. Svatý Václav, patron české Země, je vyobrazen se sepjatýma rukama.

Na podstavci, na kterém je socha umístěna, nalezneme latinský nápis: [Na paměť první slavnosti čtvrt století od založení ústavu slepých dětí v Praze 4. října 1857](#). To proto, že o zhotovení sochy se zasloužil Pavel Alois Klár, syn zakladatele Klárova ústavu slepců.

Patron: českých zemí

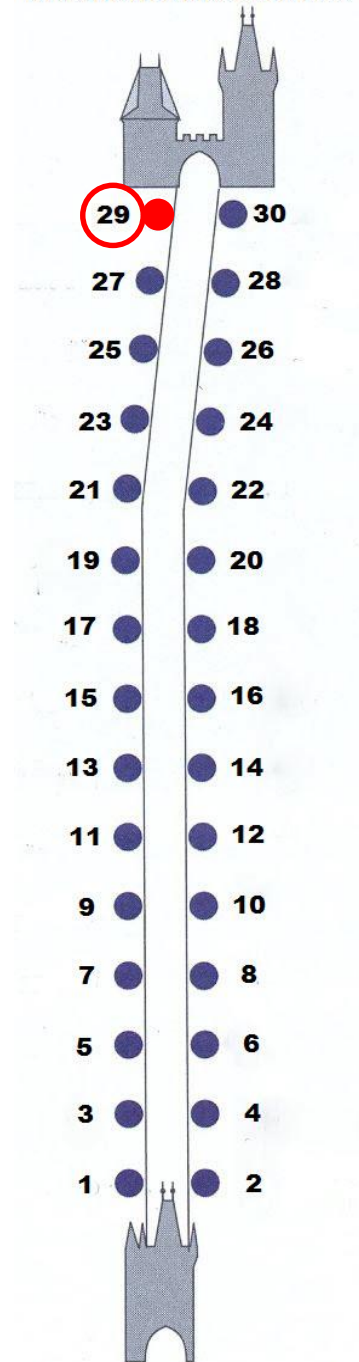
Josef Kamil Böhm, roku 1857

Na tomto místě do roku 1822 stávaly krámky až na konec mostu k Malé Straně.

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

29. sv. Václav

**sv. VÁCLAV,
VÉVODA ČESKÉ ZEMĚ**

30. sv. Kosma a Damián se sv. Salvátorem

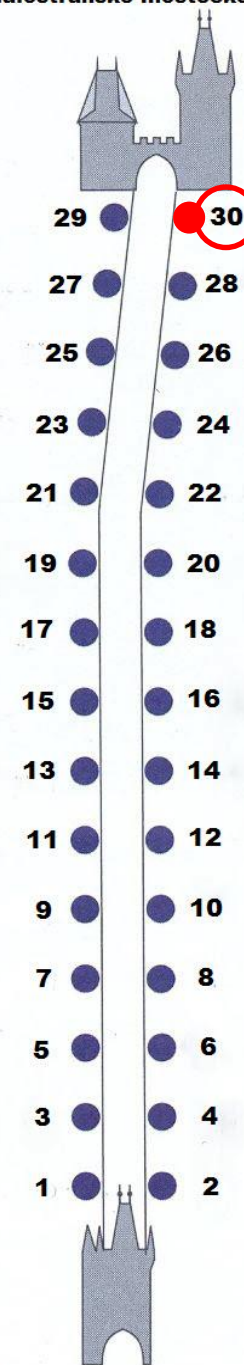
Bratři Kosma a Damián, + 305, Sýrie, byli lékaři a zdarma léčili své nemocné. Byli umučeni pro svou křesťanskou víru za císaře Diokleciána.

Na stranách sousoší se nacházejí dva světci, sv. Kosma a sv. Damián. Ti jsou oděni do šatu pražské univerzity a ve svých rukách drží nádoby s léky. Oblečení i nádoba na léky mají svůj důvod. Sochu totiž pro Karlův most objednala Lékařská fakulta Karlovy univerzity v Praze.

Ve středu sousoší je socha Ježíše Krista (Salvátor je jiný název právě pro Krista) symbolizující vítěze nad smrtí. Ježíš Kristus třetí den po svém ukřižování vstal z mrtvých. Je symbolem života věčného.

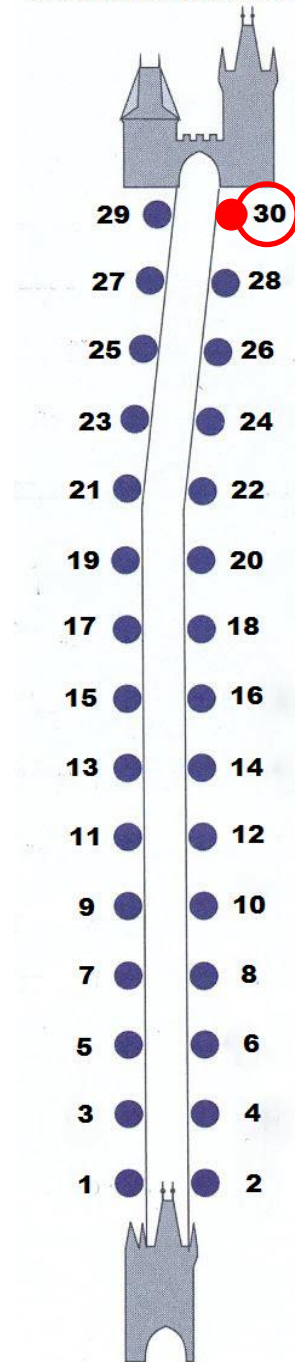
Patroni: lékařů, lékárníků, chirurgů, zubních lékařů, veterinářů, sirotčinců a pečovatelských domů, fyziků, drogistů, holičů, cukrářů, ochránci proti vředům a proti epidemiím

Jan Oldřich Mayer, roku 1709

Malostranské mostecké věže

Staroměstská mostecká věž

30. sv. Kosmas, sv. Salvátor, sv. Damián

sv. KOSMA

sv. SALVÁTOR

sv. DAMIÁN

